Informacja
o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu grajewskiego w roku szkolnym 2011/2012 oraz o stanie oświaty w szkołach prowadzonych przez powiat grajewski w roku szkolnym 2012/2013

I. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu grajewskiego w roku szkolnym 2011/2012.

1. Wstęp, metryczka powiatu.

Obowiązek sporządzenia i przedstawienia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu za poprzedni rok szkolny wynika z zapisów art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2574 z późn. zm.). Poniższa informacja przygotowana została w oparciu o dane Wydziału Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Grajewie, Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie, sprawozdanie SIO wg stanu na dzień 30.09.2011 r. i 30.09.2012 r., dane opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży oraz dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tab. 1. Metryczka powiatu.

Dane o powiecie	Dane z 2011 r.	Dane z 2012 r.
Liczba ludności powiatu	49.446	48.208 (prognoza)
Budżet powiatu	47.518.893 zł (wykonanie)	49.407.400 zł (plan wg stanu na 25.09.)
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca	961 zł	1.025 zł
Otrzymana subwencja oświatowa	20.490.006 zł	20.342.910 zł
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia/słuchacza	7.851 zł	8.252 zł
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854	20.672.477 zł (wykonanie)	23.032.092 zł (plan wg stanu na 25.09.)
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 w przeliczeniu na jednego ucznia/słuchacza	7.920 zł	9.344 zł (plan)
Liczba uczniów i słuchaczy szkół prowadzonych przez powiat*	2.503	2.320
Liczba słuchaczy szkół dotowanych przez powiat*	107	145
Liczba szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat	7	7
Stopa bezrobocia	23%	brak danych

* wg stanu na 30.09. roku poprzedzającego dany rok budżetowy

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl, opracowania własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych Starostwa.

2. Podstawowe decyzje prawne i strategiczne.
   a) w związku ze zmianami w przepisach oświatowych (zmiana ustawy o systemie oświaty z dnia 19 sierpnia 2011 r.), dotyczącymi ujednolicenia długości kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych do lat trzech niezależnie od zawodu oraz likwidacji uzupełniających liceów ogólnokształcących, Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwały w sprawie:
      - przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w Grajewie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie,
      - przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Niećkowie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie,
      - przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Szczuczynie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie,

- przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Wojewodzinie, wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie,
- likwidacji I Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego Zaocznego w Grajewie, wchodzącego w skład Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie.

Przekształcenie szkół nastąpiło z dniem 01 września 2012 r. Likwidacja nastąpi z dniem 31 sierpnia 2013 r.

b) w związku z uporządkowaniem kwestii związanych z tematyką zatrudniania i wynagradzania nauczycieli, Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwały w sprawie:
   - zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego,
   - tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość,
   - zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli pełniących stanowisko kierownicze oraz przyznawania zwolnienia od obowiązku prowadzenia zajęć w ramach obowiązkowego wymiaru godzin;

c) w związku z wnioskiem dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie o utworzenie oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie i wyrażonej w tej kwestii zgodzie Rady Miasta Grajewo i Rady Powiaty Grajewskiego na zawarcie odpowiedniego porozumienia, Burmistrz Miasta Grajewo i Zarząd Powiatu Grajewskiego podpisali porozumienie w sprawie wyrażenia zgody przez Miasto Grajewo na założenie (z dniem 01 września 2012 r.) i prowadzenie oddziału przedszkolnego specjalnego przez Powiat Grajewski;

d) w marcu 2012 r. na wniosek dyrektorów odpowiednich szkół (częściowo podyktowany zmianą przepisów w zakresie klasyfikacji zawodów), po pozytywnym zaopiniowaniu przez Powiatową Radę Zatrudnienia, Zarząd Powiatu Grajewskiego wyraził zgodę na wprowadzenie w roku szkolnym 2012/2013 nowych zawodów i kierunków kształcenia w:
   - w Technikum w Grajewie, funkcjonującym w ramach Zespołu Szkół nr 2 im. 9. Pułku Strzelców Konnych w Grajewie: technik organizacji reklamy – symbol zawodu 333906, technik żywienia i usług gastronomicznych – symbol zawodu 343404,
   - w Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej w Grajewie, funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie: murarz-tynkarz – symbol zawodu 711204, kucharz – symbol zawodu 512001, elektromechanik – symbol zawodu 741201, mechanik pojazdów samochodowych – symbol zawodu 723103, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie – symbol 712905,
   - Szkole Policealnej w Niećkowie w Centrum Kształcenia Ustawicznego, wchodzącego w skład Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie: technik rachunkowości – symbol zawodu 431103, technik turystyki wiejskiej – symbol zawodu 515203,
   - Technikum w Niećkowie, funkcjonującym w ramach Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie: technik żywienia i usług gastronomicznych – symbol zawodu 343404,
   - Zasadniczej Szkole Zawodowej w Niećkowie, funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie: kucharz – symbol zawodu 512001, rolnik – symbol zawodu 613003,
   - w Technikum w Szczuczynie, funkcjonującym w ramach Zespołu Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie: technik pojazdów samochodowych – symbol zawodu 311513,
   - w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Szczuczynie, funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie: dekarz – symbol zawodu 712101,
   - w Szkole Policealnej w Szczuczynie, funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie: technik pojazdów samochodowych – symbol zawodu 311513,
   - w Technikum w Wojewodzinie, funkcjonującym w ramach Zespołu Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie: technik żywienia i usług gastronomicznych – symbol zawodu 343404, technik drogownictwa – symbol zawodu 311206,
   - w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Wojewodzinie, funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie – symbol zawodu 712905, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych – symbol

zawodu 712616, murarz-tynkarz – symbol zawodu 711204, kucharz – symbol zawodu 512001, wędliniarz – symbol zawodu 751107.

3. Demografia.

Tab. 2. Absolwenci gimnazjów i uczniowie przyjęci do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych.

Rok szkolny	Absolwenci gimnazjów	Absolwenci gimnazjum specjalnego	Absolwenci szkoły podstaw. specjalnej	Rok szkolny	Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazjal-nych			Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazj. specjalnych		Uczniowie klasy pierwszej gimnazjum specjalnego
					LO	T	ZSZ	ZSZ	SPDP	
2009/2010	668	16	5	2010/2011	257	288	55	17	23	14
2010/2011	583	13	7	2011/2012	223	219	49	9	20	11
2011/2012	651	8	7	2012/2013	206	284	51	12	9	12

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych pozyskanych z gimnazjów z terenu powiatu grajewskiego oraz z SIO według stanu na 30.09.
LO – Liceum ogólnokształcące, T – Technikum, ZSZ – Zasadnicza szkoła zawodowa, SPDP – Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

4. Sieć szkół i placówek oświatowych. Proces nauczania. (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2011.)*

Tab. 3. Sieć publicznych i niepublicznych szkół ogólnodostępnych w roku szkolnym 2011/2012.

	Publiczne		Niepubliczne		Niepubliczne jako procent wszystkich	
	liczba szkół	liczba uczniów/ słuchaczy	liczba szkół	liczba słuchaczy	szkoły	słuchacze
Szkoły podstawowe specjalne	1	52	-	-	-	-
Gimnazja specjalne	1	41	-	-	-	-
Szkoły przysposabiające do pracy	1	53	-	-	-	-
Liceum ogólnokształcące	4	695	-	-	-	-
Liceum profilowane	1	0	-	-	-	-
Technika	4	977	-	-	-	-
Zasadnicze szkoły zawodowe (w tym specjalne)	4 (1)	163 (23)	-	-	-	-
Licea uzupełniające	1	68	1	15	50 %	18 %
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	1	127	1	47	50 %	27 %
Technika uzupełniające	1	32	-	-	-	-
Technika zaoczne	3	47	-	-	-	-
Szkoły policealne	4	65	2*	83	40 %	44 %
Razem	23	2320	4	145	15 %	6 %

** jedna ze szkół (z liczbą słuchaczy równą 44) jest szkołą niepubliczną bez uprawnień szkoły publicznej, nie jest dotowana z budżetu powiatu*

Sieć szkół i placówek oświatowych uzupełnia ponadto Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie, prowadzona przez powiat grajewski, współpracująca ze szkołami prowadzonymi przez powiat oraz ze szkołami prowadzonymi przez gminy. Powiat prowadzi także 3 internaty – przy Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie i Zespole Szkół im. ks. Jana

Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego w Niećkowie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie, obejmujące Technikum dla Dorosłych w Niećkowie i Szkołę Policealną w Niećkowie.

Tab. 4. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	-	150	133	419	140	16
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zaoczne	-	40	45	127	32	3
I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Zaoczne	-	40	48	68	19	2
	Razem:	**230**	**226**	**614**	**191**	**21**

W przypadku szkół dla dorosłych w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie wyraźny jest ubytek słuchaczy w ciągu roku szkolnego. W Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Grajewie do końca roku szkolnego pozostało 74 słuchaczy (słuchacze ci uzyskali promocję lub ukończyli szkołę), co stanowiło 58 % słuchaczy w stosunku do ich liczby z początku roku szkolnego. Podobna sytuacja miała miejsce w I Uzupełniającym Liceum Ogólnokształcącym Zaocznym w Grajewie. W szkole tej 68 słuchaczy rozpoczęło naukę. Na koniec roku szkolnego osób tych było już tylko 38, z czego 37 uzyskało promocję lub ukończyło szkołę. Daje to 56 % słuchaczy z początku roku szkolnego.

Tab. 5. Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absol-wentów	
II Liceum Ogólnokształcące	-	90	65	199	50	7
II Liceum Profilowane	zarządzanie informacją	0	0	0	0	0
Technikum	t. ekonomista	30	17	17	0	0,5
	t. żywienia i gosp. domow.	30	0	52	10	2 (1+2x0,5)
	t. handlowiec	0	0	41	13	1,5 (3x0,5)
	t. informatyk	30	18	79	19	3 (2+2x0,5)
Szkoła Policealna Zaoczna	t. ekonomista	0	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. ekonomista	0	0	0	0	0
	Razem:	**180**	**100**	**388**	**92**	**14**

Tab. 6. Zespół Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absol-wentów	
Technikum	t. informatyk	0	0	0	0	0
	t. architektury krajo-brazu	30	0	0	0	0
	t. rolnik	30	12	29	9	1,5 (3x0,5)
	t. żywienia i gospo-darstwa domowego	30	22	56	18	1,5 (3x0,5)
	t. hotelarstwa	30	12	57	16	3 (2+2x0,5)
	t. ekonomista	30	0	12	0	0,5
	t. budownictwa	30	12	62	23	2,5 (1+3x0,5)

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absol-wentów	
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	wielozawodowa	60	49	140	57	5
Technikum Zaoczne	t. agrobiznesu	0	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. informatyk	0	0	0	0	0
	Razem:	**240**	**107**	**356**	**123**	**14**

Tab. 7. Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absol-wentów	
Liceum Ogólnokształcące	Klasa sportowa	0	0	0	0	0
Technikum	t. informatyk	30	19	105	25	4,5 (4+0,5)
	t. rolnik	30	0	27	0	1 (2x0,5)
	t. żywienia i gospod. domowego	30	32	128	21	5
	t. mechanizacji rolnictwa	30	34	103	25	4
	t. organizacji usług gastronomicznych	0	0	20	20	1
	t. ekonomista	30	15	38	0	1,5 (1+0,5)
	t. hodowca koni	30	0	28	0	1 (2x0,5)
	t. przetwórstwa mleczarskiego	30	0	0	0	0
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Dekarz, monter izolacji budowlanych, mecha-nik monter maszyn i urządzeń, operator maszyn i urządzeń przemysłu spożyw-czego, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	60	0	0	0	0
Technikum dla Dorosłych	t. rolnik	30	22	37	16	1,5 (1+0,5)
	t. żywienia i gospod. domowego	30	10	10	0	0,5
	t. organizacji usług gastronomicznych	0	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. bezpieczeństwa i higieny pracy	30	0	17	14	1
	t. administracji	0	0	0	0	0
	t. informatyk	30	0	0	0	0
	t. handlowiec	0	0	0	0	0
	t. rolnik	30	31	48	18	2
	t. hodowca koni	30	0	0	0	0
	t. usług kosmetycz-nych*	30	0	0	0	0
	Razem:	**480**	**163**	**561**	**139**	**23**

** Nowe kierunki kształcenia i zawody począwszy od roku szk. 2011/2012.*

Tab. 8. Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absol-wentów	
Liceum Ogólnokształcące	-	60	25	77	33	3
Technikum	t. mechanik	30	26	95	25	4
	t. logistyk	30	0	28	0	1
	t. turystyki wiejskiej*	30	0	0	0	0
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	mechanik pojazdów samochodowych	30	0	0	0	0
	mechanik - monter maszyn i urządzeń	30	0	0	0	0
	operator obrabiarek skrawających	30	0	0	0	
	ślusarz	30	0	0	0	
Technikum Uzupełniające	t. mechanik	30	0	32	13	2
Technikum Zaoczne	t. mechanik	0	0	0	0	0
	t. logistyk	0	0	0	0	
Szkoła Policealna	t. mechanik	30	0	0	0	0
	t. logistyk	30	0	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej*	30	0	0	0	0
	Razem:	**390**	**51**	**232**	**71**	**10**

** Nowe kierunki kształcenia i zawody począwszy od roku szk. 2011/2012.*

Tab. 9. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absol-wentów	
Szkoła Podstawowa	-	-	9	52	7	8
Gimnazjum	-	-	11	41	8	5
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	o. wielozawodowe	16	9	23	6	2
Szkoła Przysposabiająca do Pracy Zawodowej	-	8	20	53	5	7
	Razem:	**24**	**49**	**169**	**26**	**22**

Dodatkowo w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie 12 dzieci objętych było wczesnym wspomaganiem rozwoju, prowadzonym na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Tab. 10. Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej jednej niepełnosprawności).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w ZSZS	Liczba uczniów w SPPZ
z upośledzeniem umysło-wym w stopniu lekkim	10	26	20	0
z upośledzeniem umysło-wym w stopniu umiarkowa-nym lub znacznym	22	7	0	47
Razem	**32**	**33**	**20**	**47**

SP – Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Grajewie, PG – Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne w Grajewie, ZSZS – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Grajewie, SPPZ – Szkoła Przysposabiająca do Pracy Zawodowej w Grajewie

Tab. 11. Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej więcej niż jednej niepełnosprawności).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w ZSZS	Liczba uczniów w SPPZ
uczniowie z więcej niż jedną niepełnosprawnością	20	8	3	6
wśród w/w uczniów z więcej niż jedną niepełnosprawnością:				
słabo widzący	2	1	-	1
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	3	4	3	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	17	4	-	6
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	7	1	3	5
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	11	6	-	-

SP – Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Grajewie, PG – Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne w Grajewie, ZSZS – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Grajewie, SPPZ – Szkoła Przysposabiająca do Pracy Zawodowej w Grajewie

Tab. 12. Dane i wskaźniki szkół publicznych w ostatnich trzech latach szkolnych.

	Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie			Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie			Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie		
	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	704+59	670+50	614+51	414	423	388	167	176	169
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	24+2	21+2	21+2	15	15	14	20	20	22
Liczba etatów nauczycielskich*	49,54	48,34	46,02	28,64	31,70	31,14	35,22	37,23	37,20
Liczba etatów administracji i obsługi**	23,78	24,25	24,25	7,00	8,00	10,00	14,50	15,00	16,00
Uczniowie na oddział	29,3	31,3	28,9	27,6	28,2	27,7	8,4	8,8	7,7
Etaty nauczycielskie na oddział	1,9	2,1	2,0	1,9	2,1	2,2	1,8	1,9	1,7
Uczniowie na etat nauczycielski	15,4	14,9	14,5	14,5	13,3	12,5	4,7	4,7	4,5
Uczniowie na etat administracji i obsługi	32,1	29,7	27,42	59,1	52,9	38,8	11,5	11,7	10,6

	Zespół Szkół w Niećkowie			Zespół Szkół w Szczuczynie			Zespół Szkół w Województwie		
	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	543+ 115	552+ 127	561+ 124	292	274	232	377+68	373+60	356+60

	Zespół Szkół w Niećkowie			Zespół Szkół w Szczuczynie			Zespół Szkół w Wojewodzinie		
	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	22+3,5	23+4	23+4	11	11	10	15+2	15+2	14+2
Liczba etatów nauczycielskich*	40,04	45,73	49,21	26,26	23,38	20,49	30,65	31,32	29,68
Liczba etatów administracji i obsługi**	18,00	18,00	19,50	8,50	8,00	11,00	17,40	16,50	16,50
Uczniowie na oddział	25,8	25,1	25,4	26,5	24,9	23,2	26,2	25,5	26,0
Etaty nauczycielskie na oddział	1,6	1,7	1,8	2,4	2,1	2,0	1,8	1,8	1,9
Uczniowie na etat nauczycielski	16,4	14,8	13,9	11,1	11,7	11,3	14,5	13,8	14,0
Uczniowie na etat administracji i obsługi	36,6	37,7	35,1	34,5	34,3	21,1	25,6	26,2	25,2

** Łącznie z wychowawcami w internatach.*
*** Łącznie z pracownikami wykonującymi pracę w internatach.*

Na podstawie powyższej tabeli można stwierdzić, iż najliczniejsze oddziały występują w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, przy czym wynik ten w dużej mierze uwarunkowany jest większą w stosunku do oddziałów w szkołach dla młodzieży liczebnością oddziałów w szkołach dla dorosłych. Najmniejsza liczebność występuje w szkołach Zespołu Szkół w Szczuczynie. Oddziały w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie stanowią odrębny przypadek, liczebność oddziałów w szkołach specjalnych bowiem może wynosić od 2 do 16 uczniów – w zależności od niepełnosprawności uczniów.
We wszystkich szkołach (oprócz Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie) na jednego nauczyciela przypada średnio od 11 do 14 uczniów. Dużo większe różnice występują w liczbie uczniów przypadających na jednego pracownika administracji i obsługi – od 10,6 w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie, przez 21,1 w Zespole Szkół w Szczuczynie aż do 35,1 w Zespole Szkół w Niećkowie.

Tab. 13. Charakterystyki szkół niepublicznych w ostatnich trzech latach szkolnych.

	LO dla Dorosłych „Mentor" w Grajewie			Uzupełniające LO dla Dorosłych w Grajewie			Studium Policealne „Mentor" w Grajewie			Szkoła Policealna Zaoczna w Grajewie (Purzeczko)		
	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
Liczba słuchaczy	19	38	47	33	35	15	38	35	44	33	34	39
Liczba oddziałów	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2	2	2
Słuchacze na oddział	9,5	12,7	15,7	16,5	17,5	15,0	19,0	17,5	22,0	16,5	17,0	19,5

Szkoły niepubliczne, działające na terenie powiatu, w ostatnich trzech latach szkolnych cieszyły się nie słabnącym zainteresowaniem. Wyjątkiem jest Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące „Mentor" w Grajewie, które w roku szkolnym 2011/2012 miało już tylko jeden oddział, a w związku z reformą w systemie oświaty, po zakończeniu edukacji wykazanych słuchaczy, szkoła przestanie funkcjonować, a następnie zostanie wykreślona z ewidencji szkół i placówek niepublicznych i zlikwidowana.

Tab. 14. Uczniowie i słuchacze według miejsca zamieszkania

	wieś		miasto do 5 tys. mieszkańców		miasto powyżej 5 tys. mieszkańców	
	liczba osób	udział procentowy	liczba osób	udział procentowy	liczba osób	udział procentowy
uczniowie	1.015	51,2	158	8,0	808	40,8
słuchacze	181	53,4	35	10,3	123	36,3
słuchacze szkół niepublicznych	51	35,2	2	1,4	92	63,4
Ogółem:	1247	50,6	195	7,9	1023	41,5

Udział łącznie uczniów i słuchaczy we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych w powiecie, biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, był tożsamy ze stanem z roku szkolnego 2010/2011, tj. dominującą grupę stanowiły osoby zamieszkujące wieś. Znaczenie tej grupy wzrosło w stosunku do poprzedniego roku szkolnego kosztem liczby osób pochodzących z miast do 5 tys. mieszkańców. Liczba uczniów i słuchaczy z miast powyżej 5 tys. mieszkańców utrzymywała się na stałym poziomie około 42%.
Zauważalna jest również różnica pomiędzy dominującą grupą wśród słuchaczy. W szkołach publicznych dominowały osoby z terenów wiejskich, w szkołach niepublicznych – z miast powyżej 5 tys. mieszkańców.

Tab. 15. Funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Liczba etatów pedagogicznych	7,50	7,50	7,50
Liczba etatów administracji i obsługi	1,90	1,90	1,90
Liczba wydanych opinii i orzeczeń	988	899	714
Liczba dzieci przyjętych przez Poradnię	1005	952	849
Liczba uczniów objętych opieką Poradni	8379	8263	8154
Liczba opinii i orzeczeń na 1000 uczniów objętych opieką Poradni	118	110	88
Liczba opinii i orzeczeń na etat pedagogiczny	132	120	95

Liczba etatów pedagogicznych, a także etatów administracji i obsługi, pozostaje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie niezmienna od lat. Sprawia to, iż w przypadku większej liczby dzieci wymagających pomocy specjalistycznej, zwiększa się liczba opinii i orzeczeń, wydawanych przez pracowników Poradni, przypadających na jednego pracownika. W skali przedstawionych tu trzech lat szkolnych zauważa się jednakże spadek liczby wydawanych opinii i orzeczeń, a także spadek ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni, co związane jest z postępującym niżem demograficznym. Obserwowane natomiast jest znaczące zwiększenie w zakresie liczby rodziców uczniów, którym Poradnia udziela pomocy.

Tab. 16. Działalność diagnostyczna Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

Rodzaje diagnoz	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimna-zjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem
Psychologiczna	6	86	436	117	38	3	**686**
Pedagogiczna	1	40	337	77	21	0	**476**
Logopedyczna	3	141	68	3	0	0	**215**
Związana z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz plano-waniem kształcenia i kariery zaw.	0	0	0	14	11	0	**25**

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie przeprowadzała cztery rodzaje diagnoz. W roku szk. 2011/2012, analogicznie do poprzedniego roku szkolnego, dominowały diagnozy o charakterze psychologicznym. Grupą najczęściej korzystającą z usług Poradni byli uczniowie szkół podstawowych. Ogółem przeprowadzono 1402 diagnozy, tj. o 194 (12,2%) mniej niż w poprzednim roku szkolnym.

Tab. 17. Pomoc udzielana nauczycielom, rodzicom i wychowawcom przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Rodzaje diagnoz	Pedagodzy i psycholodzy szkolni	Nauczyciele (w tym wychowawcy klas)	Rodzice	Inni	Ogółem
Treningi (liczba osób)	0	0	0	0	0
Warsztaty (liczba osób)	0	0	0	0	0
Terapia rodzin (liczba rodzin)	0	0	5	2	5
Udział w radach pedagogicznych (liczba spotkań)	0	3	0	0	3
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	0	0	7	4	11
Inne (liczba osób)	16	276	1097	27	1416

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie udziela pomocy wszelkim zainteresowanym w tym względzie. W roku szk. 2011/2012 z pomocy Poradni najczęściej korzystali rodzice uczniów, a także nauczyciele, analogicznie do poprzedniego roku szkolnego, przy czym liczba rodziców, którzy skorzystali z pomocy Poradni w roku szk. 2011/2012 była większa o 878 osób w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

Tab. 18. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Formy pomocy	Dzieci do 3. roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	0	0	1	3	0	0	**4**	4
Terapia logopedyczna	3	137	67	3	0	0	**210**	156
Terapia psychologiczna, w tym psychoterapia	0	1	3	2	1	0	**7**	5
Terapia dla zagrożonych uzależnieniami	0	0	3	9	14	0	**26**	12
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	0	5	0	0	0	0	**5**	0
Zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu	0	0	0	224	0	0	**224**	0
Inne formy pomocy indywidualnej	3	1	13	7	10	0	**34**	5
Inne formy pomocy grupowej	0	5	0	0	0	0	**5**	0

Formy pomocy	Dzieci do 3. roku życia	Dzieci w wieku przedszkol-nym	Uczniowie szkół podstawo-wych	Uczniowie gimna-zjów	Uczniowie szkół ponadgimna-zjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem	Uczestnicy form trwają-cych ponad 3 miesiące
Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań	0	0	0	13	11	0	**24**	0
Indywidualne porady zawodowe bez badań	0	0	0	29	25	9	**63**	0
Mediacje i negocjacje	0	0	0	0	4	0	**4**	0
Porady bez badań	1	10	5	4	6	0	**26**	0
Porady po badaniach przesiewowych	245	79	0	0	0	0	**324**	0

Tab. 19. Orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Rodzaj wydanego orzeczenia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	4	17	21	0	42
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	2	8	2	5	17
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	0	6	1	3	10
zagrożonych niedostosowaniem społecznym	0	1	0	0	1
o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	0	1	1	0	2
o potrzebie indywidualnego nauczania	0	17	11	7	35
o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego	1	0	0	0	1
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	0	0	1	0	1

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie wydaje szereg orzeczeń o różnym charakterze. W roku szk. 2011/2012 największą liczbę wydanych orzeczeń stanowiły orzeczenia dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, analogicznie do poprzednich dwóch lat szkolnych.

Tab. 20. Opinie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Opinia w sprawie	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkol-nym	Uczniowie szkół podstawo-wych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgi-mnazjal-nych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem
Wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	2	2					4
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego		3					3
Dostosowania wymagań edukacyj-nych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia			198	39	12		249

Opinia w sprawie	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkol-nym	Uczniowie szkół podstawo-wych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgi-mnazjal-nych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem
Przyjęcie ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy				16			16
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce			1				1
Inne opinie o przebadanych		29	134	6	7	2	178
O specyficznych trudnościach w uczeniu się			138	7	9		154

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie wydaje również liczne opinie. W roku szk. 2011/2012 największą liczbę wydanych opinii stanowiły opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia – 46% wszystkich wydanych opinii – podobnie jak w poprzednim roku szkolnym. Nieco mniejszy odsetek – w granicach 25-29% – stanowiły inne opinie o przebadanych oraz opinie w sprawie o specyficznych trudnościach w uczeniu się (te ostatnie w ogóle nie wystąpiły w poprzednim roku szkolnym).

5. Kadra nauczycielska w roku szkolnym 2011/2012 (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2011.)*.

Tab. 21. Kadra nauczycielska zatrudniona w prowadzonych szkołach.

	Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni		Procent niepełnozatrudnionych	
Szkoła	**liczba osób**	**liczba etatów**	**liczba osób**	**liczba etatów**	**liczba osób**	**liczba etatów**
ZS Nr 1 w Grajewie	42	42	7	4,02	14,3 %	8,7 %
ZS Nr 2 w Grajewie	28	28	6	3,14	17,6 %	10,1 %
ZSS w Grajewie	32	32	9	5,20	22,0 %	14,0 %
ZS w Wojewodzinie	25	25	10	4,68	28,6 %	15,8 %
ZS w Szczuczynie	17	17	5	3,49	22,7 %	17,0 %
ZS w Niećkowie	44	44	12	5,21	21,4 %	10,6 %
PPP w Grajewie	6	6	3	1,5	33,3 %	20 %
Razem	**194**	**194**	**52**	**27,24**	**21,0 %**	**12,3 %**

Wśród nauczycieli zatrudnionych w prowadzonych szkołach dominowali nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. Osoby niepełnozatrudnione stanowiły średnio 12,3 % wszystkich nauczycieli zatrudnionych we wszystkich szkołach (w przeliczeniu na etaty). Największa liczba osób niepełnozatrudnionych występowała w szkołach, w których prowadzone jest kształcenie zawodowe w licznych zawodach, niekoniecznie powtarzalnych w kolejnych latach szkolnych, a więc w Zespole Szkół w Niećkowie i w Zespole Szkół w Wojewodzinie. Szkoły zawodowe oferujące nieduży wybór zawodów oraz szkoły ogólnokształcące charakteryzowały się większą stabilnością wśród kadry, a stąd dominowało w nich zatrudnienie w pełnym wymiarze.

Tab. 22. Struktura zatrudnienia.

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
ZS Nr 1 w Grajewie	1,00	1	2,2	2,33	3	5,1	9,72	11	21,1	32,97	34	71,6
ZS Nr 2 w Grajewie	2,97	4	9,5	10,34	11	33,2	4,83	6	15,5	13,00	13	41,8
ZSS w Grajewie	2,00	2	5,4	7,00	7	18,8	8,94	10	24,0	19,26	22	51,8
ZS w Wojewodzinie	1,00	2	3,4	7,30	8	24,6	10,50	12	35,4	10,88	13	36,6
ZS w Szczuczynie	1,00	1	4,9	1,81	2	8,8	11,54	12	56,3	6,14	7	30,0
ZS w Niećkowie	4,28	6	8,7	16,24	17	33,0	16,85	19	34,2	9,28	11	18,9
PPP w Grajewie	0,00	0	0	1,50	2	20,0	1,50	2	20,0	4,50	5	60,0
Razem	**12,25**	**16**	**5,6**	**46,52**	**50**	**21,3**	**63,88**	**72**	**29,2**	**96,03**	**105**	**43,9**

E – liczba etatów, O – liczba osób, % E – udział procentowy w ogólnej liczbie etatów

Dodatkowo zatrudnione były trzy osoby bez stopnia – w Zespole Szkół w Niećkowie, w wymiarze w sumie 2,56 etatu (1,2 % ogólnej liczby etatów).

Największą grupę stanowili nauczyciele dyplomowani – 43,9 % wszystkich nauczycieli (rok wcześniej – 40,6 %). Kolejna grupę – 29,2 % – stanowili nauczyciele mianowani (rok wcześniej – 29,7 %), 21,3 % – nauczyciele kontraktowi (rok wcześniej – 25,0 %), 6,6 % to nauczyciele stażyści (rok wcześniej – 4,7 %), a pozostałe 1,2 % to nauczyciele bez stopnia.

W stosunku do poprzedniego roku szkolnego, zwiększyła się liczba nauczycieli dyplomowanych, powiększając w ten sposób największą liczebnie grupę oraz liczba nauczycieli stażystów, spadła natomiast liczba nauczycieli mianowanych i kontraktowych. Ogólnie jednak liczba nauczycieli zmniejszyła się – o 10 osób (3,88 etatu).
W większości prowadzonych szkół grupą nauczycieli dominującą pod względem stopnia awansu zawodowego byli nauczyciele dyplomowani. Taka sytuacja miała miejsce w 4 szkołach: Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie (aż 71,6 % wszystkich nauczycieli szkoły), Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie i Zespole Szkól w Wojewodzinie oraz w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie. W pozostałych dwóch szkołach, tj. w Zespole Szkół w Niećkowie i w Zespole Szkół w Szczuczynie większość nauczycieli stanowili nauczyciele mianowani.

Postępowania egzaminacyjne.

W roku szkolnym 2011/2012 w Starostwie Powiatowym w Grajewie przeprowadzonych zostało 8 postępowań egzaminacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego, w wyniku których 8 nauczycieli uzyskało wyższy stopień awansu zawodowego (2 nauczycieli z ZS Nr 2 w Grajewie, 1 z ZS w Wojewodzinie, 1 z ZS w Szczuczynie, 1 z ZSS w Grajewie i 3 z ZS w Niećkowie). Prawdopodobnie do dnia 31 października 2012 r. zostaną złożone kolejne wnioski, do rozpatrzenia i przeprowadzenia postępowania egzaminacyjnego przed 31 grudnia 2012 r.

Tab. 23. Nauczyciele bibliotekarze i specjaliści.

	Bibliotekarze		
Szkoła	**liczba osób**	**liczba etatów**	**Liczba uczniów w szkole przypadających na 1 etat**
ZS Nr 1 w Grajewie	3	2,5	246
ZS Nr 2 w Grajewie	1	1,0	388
ZSS w Grajewie	1	1,0	169
ZS w Wojewodzinie	1	1,0	356
ZS w Szczuczynie	1	1,0	232
ZS w Niećkowie	1	1,0	561
Razem	**8**	**7,5**	**309**

Specjalistów zatrudnionych w szkołach stanowili:

- 2 pedagogów szkolnych: 1 osoba (1 etat) w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie i 1 osoba (1 etat) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie,

– 1 logopeda (1 etat) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie.

6. Warunki kształcenia – mienie szkolne. (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2011.)*

Tab. 24. Nieruchomości gruntowe.

Wyszczególnienie		Liczba						Powierzchnia w m²					
	Szkoła:	**1G**	**2G**	**W**	**N**	**Sz**	**ZSS**	**1G**	**2G**	**W**	**N**	**Sz**	**ZSS**
Powierzchnia nieruchomości gruntowej		-	-	-	-	-	-	12089	43652	246700	9746	26775	2751
Powierzchnia terenów zielonych		-	-	-	-	-	-	-	-	10000	1000	8100	256
Powierzchnia placu zabaw dla dzieci		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1210
Pow. terenów sport.	ogółem	-	-	-	-	-	-	5000	3056	16160	4775	7873	300
	boiska do siatkówki plażowej	0	0	1	0	0	0	0	0	162	0	0	0
	boiska do siatkówki	0	1	0	0	1	0	0	1196	0	0	613	0
	boiska do koszykówki	0	2	0	0		1	0		0	0		300
	boiska do piłki ręcznej	0	1	0	0	0	0	0		0	0	0	0
	korty tenisowe	0	1	1	0	0	0	0		1730	0	0	0
	boiska do piłki nożnej	0	1	2	1	2	0	0	1860	999	4500	6360	0
	bieżnie proste	0	0	1	1	0	0	0	0	600	200	0	0
	bieżnie okólne	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	900	0
	skocznie	0	0	0	1	0	0	0	0	0	30	0	0
	rzutnie	0	0	0	1	0	0	0	0	0	45	0	0
	inne urządzenia sportowe	1	0	0	0	0	0	5000	0	0	0	0	0

1G – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie *2G – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie*
W – Zespół Szkół w Wojewodzinie *N – Zespół Szkół w Niećkowie*
Sz – Zespół Szkół w Szczuczynie *ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie*

Tab. 25. Pomieszczenia.

Wyszczególnienie		Liczba						Powierzchnia w m²					
	Szkoła:	**1G**	**2G**	**W**	**N**	**Sz**	**ZSS**	**1G**	**2G**	**W**	**N**	**Sz**	**ZSS**
Sale lekcyjne		25	18	17	6	13	15*	1325	835	832	259	714	280*
Pracownie	ogółem	2	3	4	17	2	11	106	126	146	924	82	333
	komputerowe	1	3	2	4	2	2	53	126	83	242	82	62
	językowe	0	0	2	3	0	0	0	0	63	135	0	0
Świetlice		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pomieszczenia do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 36m x 18m do 24m x 12m lub o powierzchni mniejszej niż 648 m² i równej lub większej niż 288 m²	1	1	0	1	0	0	298	520	0	554	0	0
	sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 24m x 12m do 18 m x 9 m lub o powierzchni mniejszej niż 288 m² i równej lub większej niż 162 m²	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	sala o powierzchni mniejszej niż 162 m²	1	0	2	0	1	0	161	0	288	0	112	0

1G – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie *2G – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie*
W – Zespół Szkół w Wojewodzinie *N – Zespół Szkół w Niećkowie*
Sz – Zespół Szkół w Szczuczynie *ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie*

* dotyczy wszystkich sal pozostających do dyspozycji kadry pedagogicznej i uczniów szkoły (wykorzystywanych na podstawie zawartych umów), a więc 4 sal w budynku Zespołu Szkół Specjalnych, 8 sal w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie i 3 sal w Domu Pomocy Społecznej w Grajewie.

W stosunku do roku szk. 2010/2011 zaszły zmiany w przypadku dwóch szkół – w Zespole Szkół w Wojewodzinie zaplecza dwóch sal lekcyjnych zostały zaadaptowane na dwie pracownie komputerowe, a w Zespole Szkół w Niećkowie: 3 pracownie zostały przekwalifikowane na 3 sale lekcyjne, czytelnia została wydzielona w Bibliotece, a pomieszczenie po czytelni zostało zaadaptowane na salę lekcyjną, wygospodarowano pomieszczenie – przechowalnię pomocy dydaktycznych z zakresu przysposobienia obronnego i zaadoptowano je na salę lekcyjną, na salę lekcyjną zaadaptowano też jedno pomieszczenie w internacie, jedna z pracowni językowych została przeznaczona na pracownię komputerową, natomiast dwie pracownie językowe powstały w wyniku zaadaptowania zapleczy dwóch sal lekcyjnych chemicznych, dodatkowo funkcję pracowni komputerowej pełniło centrum komputerowe w internacie, w którym odbywały się zajęcia do godz. 15.00, a po tym czasie służyło wychowankom internatu.

Tab. 26. Biblioteka.

Szkoła/placówka	Liczba pomieszczeń biblioteki	Powierzchnia pomieszczeń biblioteki w m²	Woluminy	Inne nośniki (kasety audio, video, nośniki elektroniczne)
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	5	186	26656	513
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	1	58	5624	11
Zespół Szkół w Wojewodzinie	1	96	33375	180
Zespół Szkół w Niećkowie	1	36	13945	0
Zespół Szkół w Szczuczynie	1	50	10562	25
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	1	31	3610	38
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	Brak danych w związku ze zmianami w programie SIO, uniemożliwiającymi Poradni uzupełnienie tych danych.			

W stosunku do roku szkolnego 2010/2011, zwiększyła się liczba woluminów i innych nośników w bibliotece Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie (o 394 woluminy i 6 innych nośników) oraz liczba woluminów w bibliotece Zespołu Szkół w Wojewodzinie (o 593 sztuki).

Tab. 27. Gabinety.

Rodzaj gabinetu	Szkoła/placówka						
	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZS Wojewodzin	ZS Niećkowo	ZS Szczuczyn	ZSS	PPP
Gabinet lekarski	0	0	0	0	0	0	0
Gabinet stomatologiczny	0	0	0	0	0	0	0
Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	1	1	0	1	1	0	0
Gabinet psychologa	0	0	0	0	0	0	2
Gabinet pedagoga	1	0	0	0	0	1	2
Gabinet logopedy	0	0	0	0	0	1	1

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie
ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie
ZS Wojewodzin – Zespół Szkół w Wojewodzinie
ZS Niećkowo – Zespół Szkół w Niećkowie
ZS Szczuczyn – Zespół Szkół w Szczuczynie
ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie
PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

W przypadku gabinetów w stosunku do roku szkolnego 2010/2011 zmiana wystąpiła w przypadku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, gdzie zlikwidowany został gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Kuchnie i stołówki.

Pomieszczenia kuchni oraz stołówki znajdują się w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, Zespole Szkół w Wojewodzinie, Zespole Szkół w Niećkowie i w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie.

Tab. 28. Wyposażenie.

Rodzaj wyposażenia			Szkoła/placówka						
			ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZS Wojewodzin	ZS Niećkowo	ZS Szczuczyn	ZSS	PPP
Komputery	do użytku uczniów	ogółem	21	80	31	121	31	12	6
		w pracowniach komputerowych	17	76	25	101	28	9	0
		w bibliotece	4	4	2	4	3	3	0
	pozostałe		17	8	18	16	7	14	2
Grafoskopy (rzutniki pisma)			4	2	4	3	3	1	0
Diaskopy (rzutniki przeźroczy)			0	0	1	0	0	1	0
Kamery video			0	0	1	1	0	1	0
Magnetofony stereofoniczne do nagrań z mikrofonem stereofonicznym			0	9	0	0	6	16	1
Magnetofony przenośne do nauki języków obcych z możliwością podłączenia kilku par słuchawek			0	0	3	3	0	0	0
Odtwarzacze DVD			3	4	4	3	2	3	0
Magnetowidy			6	2	3	2	0	4	1
Telewizory z przekątną ekranu co najmniej 28"			0	8	2	0	1	4	0
Projektory multimedialne			5	8	2	5	3	2	1
Kserografy			0	0	0	2	3	4	2
Prenumerowane tytuły dzienników i czasopism			23	6	10	5	2	2	1
Tablice interaktywne			0	4	0	0	0	0	0

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie
ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie
ZS Wojewodzin – Zespół Szkół w Wojewodzinie
ZS Niećkowo – Zespół Szkół w Niećkowie
ZS Szczuczyn – Zespół Szkół w Szczuczynie
ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie
PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

W wyposażeniu szkół, w stosunku do roku szkolnego 2010/2011, uległa zwiększeniu liczba komputerów do dyspozycji uczniów: w Zespole Szkół w Wojewodzinie o 3 komputery, w Zespole Szkół w Niećkowie o 19 komputerów i w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie – o 4 komputery. Cztery szkoły zakupiły też pojedyncze elementy wyposażenia innego typu, np. magnetofony przenośne i projektory multimedialne oraz zaprenumerowano kilka tytułów dzienników i czasopism (zwiększoną liczbę elementów oznaczono kolorem czerwonym). Kilka elementów wyposażenia zostało zdjętych ze stanu szkół (zmniejszoną liczbę oznaczono kolorem niebieskim).

Tab. 29. Inwestycje, remonty szkolne, zakupy.

Szkoła/placówka	Rodzaj inwestycji/remontu/zakupu	Koszt inwestycji/ remontu/zakupu w roku szkolnym	Źródła finansowania inwestycji/remontu/ zakupu
Zespół Szkół w Wojewodzinie	Zakup materiałów oraz pomocy dydaktycznych niezbędnych do funkcjonowania pracowni gastronomicznej i sali konsumenta	9.787,11	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup 10 laptopów i drukarki oraz rzutnika na potrzeby wyposażenia pracowni komputerowej	10.690,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup materiałów do remontu pracowni mieszczącej się w warsztacie szkolnym	1.091,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup i instalacja centralki telefonicznej	2.860,00	dodatkowe środki własne powiatu

Szkoła/placówka	Rodzaj inwestycji/remontu/zakupu	Koszt inwestycji/ remontu/zakupu w roku szkolnym	Źródła finansowania inwestycji/remontu/ zakupu
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	Zakup mebli, wyposażenia i innych materiałów oraz aktualizacja oprogramowania komputerowego na potrzeby internatu	1.367,00	środki z planowanych do otrzymania wpływów z tytułu rozliczenia dochodów własnych szkoły
	Wymiana stolarki drzwiowej na parterze budynku szkoły i remont sali szkoleniowej oraz remont umywalni damskiej	45.362,00	środki statutowe szkoły
		4.576,81	środki z planowanych do otrzymania wpływów z tytułu rozliczenia dochodów własnych szkoły
	Kontynuacja realizacji zadania pn. „Termomodernizacja kompleksu budynków Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie" 2011-2012	9.840,00	środki statutowe szkoły
	Zakup 13 projektorów, 11 ekranów i 11 uchwytów do projektorów na potrzeby wyposażenia pracowni dydaktycznych	18.405,00	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	Wymiana 31 okien w „powojskowym budynku A"	34.100,00	środki własne powiatu
	Zakup tablicy elektronicznej na potrzeby obsługi kompleksu boisk sportowych przy Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie – Orlik 2012	7.500,00	środki własne powiatu
Zespół Szkół w Niećkowie	Dokończenie remontu korytarza głównego na parterze i I piętrze budynku dydaktycznego	17.085,15	środki własne powiatu
	Remont bieżący chodnika przy budynku szkoły	840,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Wykonanie poręczy na schodach	400,00	środki pochodzące ze sprzedaży złomu
	Remont bieżący dwóch korytarzy w budynku szkoły	33.623,01	dodatkowe środki własne powiatu
	Przebudowa oczyszczalni ścieków MDS-60	7.380,00	środki własne powiatu
	Zakup zestawu komputerowego na potrzeby administracji szkoły	3.000,00	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół w Szczuczynie	Zakup materiałów i usług na potrzeby remontu bieżącego nawierzchni ław pomiarowych na Stacji Kontroli Pojazdów	3.000,00	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	Zakup usługi wykonania dokumentacji projektowej dla zadania: budowa zewnętrznej klatki schodowej z windą przy budynku szkoły	29.950,50	środki własne powiatu
	Dokończenie remontu bieżącego pochylni dla osób niepełnosprawnych i schodów zewnętrznych do budynku szkoły	7.224,76	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup odśnieżarki na potrzeby szkoły	6.699,00	środki własne powiatu
	Zakup 2 foteli rehabilitacyjnych dla uczniów	7.683,08	środki własne powiatu i dodatkowe środki własne powiatu
	Razem:	262.464,42	

7. Wyrównywanie szans edukacyjnych. (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2011 r.)*

Tab. 30. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.

Szkoła/placówka		Zajęcia sportowe		Zajęcia artystyczne		Koła przedmiotowe		Zajęcia informatyczne		Zajęcia techniczne		Inne zajęcia	
		liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie – LO		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	LO	1	42	1	12	8	36	1	18	-	-	-	-
	T	1	23	1	5	7	57	1	22	-	-	-	-
Zespół Szkół w Wojewodzinie – ZSZ		-	-	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół w Wojewodzinie – T		2	18	-	-	5	61	2	30	-	-	-	-
Zespół Szkół w Niećkowie – T		4	62	1	35	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół w Szczuczynie	LO	5	24	-	-	4	32	-	-	-	-	-	-
	T	5	37	-	-	3	25	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	SP	-	-	-	-	-	-	1	7	1	5	1	6
	G	1	11	-	-	-	-	1	10	-	-	2	15

LO – liceum ogólnokształcące, T – technikum, ZSZ – zasadnicza szkoła zawodowa, SP – szkoła podstawowa, G - gimnazjum

Największa ofertą zajęć pozalekcyjnych oraz największą liczbą uczniów w nich uczestniczących wykazuje się Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie. Żadne koła nie funkcjonują (lub nie zostały wykazane w SIO) w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie.

W Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie część dzieci uczęszczała do świetlicy szkolnej. Zarówno w Szkole Podstawowej Nr 3 Specjalnej, jak i w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym było to po 27 dzieci.

Tab. 31. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach specjalistycznych i innych – uczestniczyli jedynie uczniowie w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie.

Rodzaj zajęć		Liczba uczniów:		
		Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej	Publicznego Gimnazjum Nr 4 Specjalnego	Szkoły Przysposabiającej do Pracy Zawodowej
rewalidacyjne		24	11	14
dydaktyczno-wyrównawcze		7	-	-
specjalistyczne	korekcyjno-kompensacyjne	12	-	-
	logopedyczne	28	6	2
	socjoterapeutyczne	-	-	-
	inne o charakterze terapeutycznym	-	-	3

Tab. 32. Pomoc materialna – stypendia przyznane uczniom (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2012 r.)*

Wyszczególnienie	Liczba uczniów w szkołach:					
	ZS Nr 1 w Grajewie	ZS Nr 2 w Grajewie	ZS w Wojewodzinie	ZS w Niećkowie	ZS w Szczuczynie	ZSS w Grajewie
Stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe	10	1	0	1	1	1
Stypendium Prezesa Rady Ministrów	1	2	1	1	2	0
Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania	0	0	0	0	0	0
Stypendium przyznane przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż JST	0	13	0	8	8	0
Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych	0	0	0	0	0	36

7 uczniów szkół powiatu grajewskiego otrzymało Stypendium Starosty Grajewskiego o wartości 155,00 zł miesięcznie, przy czym 2 uczennice Zespołu Szkół w Szczuczynie otrzymywały stypendium przez 5 miesięcy (pozostali uczniowie przez 10 miesięcy).
45 uczniów szkół powiatu grajewskiego otrzymało stypendia w ramach Programu „Pokaż Język", realizowanego przez Fundację Pokaż Język, funkcjonującą przy firmie „Pfleiderer Grajewo S.A.". Miesięczna wartość stypendium to 100,00 zł (wartość roczna: 1.000,00 zł).

a) uczniowie LO w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, Technikum w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie oraz Technikum w Wojewodzinie uczestniczyli w ostatnim cyklu prowadzonego przez Augustowskie Centrum Edukacyjne projektu „Archimedes" (dodatkowe zajęcia matematyczno-przyrodnicze, technologie informacyjno-komunikacyjne, koła naukowe, warsztaty zagraniczne, zajęcia laboratoryjne na uczelniach wyższych), współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
b) uczniowie Technikum w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, Technikum w Zespole Szkół w Niećkowie i Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół w Wojewodzinie uczestniczyli w ostatnim, III cyklu projektu pn. „Akademia kompetencji kluczowych – program rozwoju uczniów szkół ponadgimnazjalnych Polski Wschodniej" współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, prowadzonego przez Unizeto Technologies S.A. w Szczecinie (dodatkowe zajęcia z języka angielskiego, podstaw przedsiębiorczości i zajęć komputerowych ECDL);
c) przyjęcie Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie do Podlaskiej Rodziny Szkół Bohaterów Walki o Niepodległość Rzeczypospolitej (XI.2011);
d) zdobycie przez Zespół Szkół w Niećkowie certyfikatu „Szkoła z Klasą 2.0" w wyniku realizacji pięciu różnych projektów edukacyjnych służących wykorzystaniu narzędzi technologii informacyjnej podczas zajęć dydaktycznych; nauczyciele realizujący projekty zdobyli certyfikat „Nauczyciel z Klasą";
e) uczniowie Technikum w Szczuczynie w Zespole Szkół w Szczuczynie są grupą docelową projektu (opracowanego i realizowanego przez Zespół Szkół w Szczuczynie) pn. „Od ucznia do profesjonalnego mechanika", współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego; wysokość współfinansowania: 489.424,87 zł, z czego 474.898,60 zł płatność ze środków europejskich i 14.526,27 zł z budżetu krajowego, wkład własny: 69.279,37 zł); celem głównym projektu jest podniesienie efektywności, atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego na terenie powiatu grajewskiego poprzez wdrożenie programu rozwojowego i dostosowanie oferty kształcenia zawodowego w Zespole Szkół w Szczuczynie przy współpracy z pracodawcami do potrzeb rynku pracy; okres realizacji projektu: od 21 maja 2012 r. do 20 maja 2014 r.; główne zadania do zrealizowania w ramach projektu: konferencje, w tym *„Od ucznia do profesjonalnego mechanika"* 23 maja 2012 r., wyjazdy zawodoznawcze, w tym Tychy 8-10 lipca 2012 r., praktyki zawodowe w ASO w Białymstoku w dniach

02-06 lipca 2012 r., styczeń i lipiec 2013 r., styczeń 2014 r., kurs prawa jazdy kat. C: lipiec - sierpień 2012 r., lipiec - sierpień 2013 r., zajęcia pozalekcyjne, zawodowe i dydaktyczno-wyrównawcze, kurs przedsiębiorczości i koło motoryzacyjne, indywidualne i grupowe zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, organizacja opieki pedagogiczno-psychologicznej, warsztaty w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży, warsztaty w laboratorium Politechniki Białostockiej.

8. Wyniki nauczania.

a) **Wyniki egzaminu maturalnego 2012 r.** (*Źródło: Opracowania własne oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na podstawie danych tej drugiej)*

Egzamin maturalny w 2012 r. w terminie głównym przeprowadzono w dniach od 4 do 25 maja (w części pisemnej i w części ustnej), natomiast egzamin w terminie dodatkowym w dniach od 5 do 21 czerwca.
Do egzaminu maturalnego w roku 2012 przystępowali absolwenci, którzy zdawali maturę po raz pierwszy, absolwenci, którzy nie zdali egzaminu maturalnego w poprzednich latach oraz maturzyści z lat ubiegłych, którzy chcieli podwyższyć uzyskane wcześniej wyniki lub zdać egzamin z przedmiotów dodatkowych.
Egzamin maturalny obejmował:

- przedmioty obowiązkowe:
  - w części ustnej – zdawane bez określania poziomu: język polski i język obcy nowożytny (do wyboru spośród języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego),
  - w części pisemnej – zdawane na poziomie podstawowym: język polski, język obcy nowożytny, matematykę; egzamin z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego należało zdawać w części ustnej i w części pisemnej z tego samego języka;
- przedmioty dodatkowe – zdający mógł wybrać nie więcej niż sześć przedmiotów, zdawanych na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym, z wyjątkiem przedmiotów, które zadeklarowano także jako obowiązkowe – wówczas należało do nich przystąpić na poziomie rozszerzonym:
  - w części ustnej: język obcy nowożytny (także język, który był zdawany jako obowiązkowy),
  - w części pisemnej – do wyboru spośród: biologia, chemia, filozofia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultury antycznej, język mniejszości etnicznej, język mniejszości narodowej, język obcy nowożytny, język polski, język regionalny, matematyka, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu.

  W przypadku wyboru języka obcego nowożytnego, języka mniejszości etnicznej, języka mniejszości narodowej lub języka regionalnego jako przedmiotu dodatkowego, absolwenci mogli zdawać go w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu tych częściach.

Absolwent zdał egzamin maturalny i uzyskał świadectwo dojrzałości, jeśli w części ustnej i pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu.

Zdającym którzy podwyższali wynik egzaminu lub przystąpili po raz pierwszy do egzaminów z przedmiotów dodatkowych, otrzymali aneks do świadectwa dojrzałości.

Absolwenci, którym szczególne przypadki losowe lub zdrowotne uniemożliwiły przystąpienie do egzaminu maturalnego w terminie głównym, przystąpili, za zgodą dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży, do egzaminu w terminie dodatkowym w czerwcu.

Maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu z wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i pisemnej i nie zdali wyłącznie jednego egzaminu, a ponadto żaden z nich nie został unieważniony, mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu w sierpniu 2012 r.

- dane dotyczące absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego po raz pierwszy

Tab. 33. Liczba absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego oraz zdawalność w poszczególnych szkołach.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba absol-wentów	Liczba zdających, którzy*		Liczba osób, które uzyskały świadectwo dojrzałości		Zdawalność	
			przystąpili przynajmniej do jednego z egzaminów obowiązkowych	przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych	po sesji wiosennej	z uwzględnieniem sesji poprawkowej	po sesji wiosennej	z uwzględnieniem sesji poprawkowej
1	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	140	145	145	140	144	96,6	99,3
2	II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9. PSK w Grajewie	50	48	47	41	45	87,2	95,7
3	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	32	11	9	4	4	44,4	44,4
4	Technikum w Zespole Szkół Nr 2 im. 9. PSK w Grajewie	42	40	39	34	37	87,2	94,9
5	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	19	3	3	0	1	0,0	33,3
6	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	33	32	32	23	26	71,9	81,3
7	Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	25	9	9	7	7	77,8	77,8
8	Technikum Uzupełniające w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	13	1	1	0	0	0,0	0,0
9	Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie	91	51	50	33	40	66,0	80,0
10	Technikum w Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie	66	61	61	54	56	88,5	91,8
11	Technikum dla Dorosłych w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie	16	0	0	0	0	0	0
	Ogółem w powiecie:	514	401	396	336	360	84,8	90,9

** - liczba absolwentów, którzy przystąpili przynajmniej do jednego egzaminu maturalnego ustnego lub pisemnego*

Spośród wszystkich absolwentów w powiecie, przystępujących do egzaminu maturalnego w terminie wiosennym, 84,8% zdało egzamin (w roku 2011 – 76,0%, w roku 2010 – 86,9%, a w roku 2009 – 78,5%), natomiast 15,2% egzaminu nie zdało (w roku 2011 – 24,0%, w roku 2010 – 13,1%, a w roku 2009 – 21,5%). W województwie podlaskim średnia zdawalność wyniosła 82%, a w kraju – 80%.

Uzyskany wynik zdawalności dał powiatowi grajewskiemu w 2012 roku drugie miejsce w województwie podlaskim pod względem zdawalności egzaminu maturalnego w sesji wiosennej – spośród 14 powiatów i 3 miast na prawach powiatów (w roku 2011 – siódme, a w roku 2010 – miejsce pierwsze).
Zdawalność w terminie poprawkowym w powiecie wyniosła 53,3%. **Ostatecznie zdawalność egzaminu maturalnego w powiecie z uwzględnieniem sesji poprawkowej wyniosła 90,9%. Uzyskany wynik dał powiatowi grajewskiemu w 2012 roku pierwsze miejsce – ex aequo z powiatem augustowskim – w województwie podlaskim.** W województwie podlaskim i w kraju średnia zdawalność – z uwzględnieniem sesji poprawkowej – wyniosła 86%.

Wykres 1. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół.

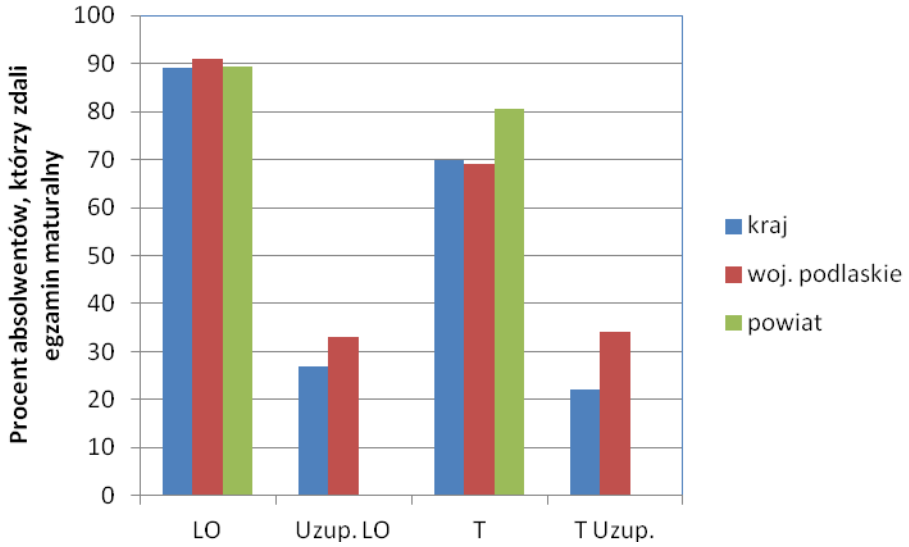

Najwyższą zdawalność w powiecie osiągnęli absolwenci liceów ogólnokształcących. Zdawalność ta porównywalna była ze zdawalnością w województwie podlaskim i w kraju. Nieco mniejszą zdawalność, ale dużo wyższą niż zdawalność w województwie podlaskim czy w kraju, osiągnęli absolwenci techników. Natomiast zdawalność zerową osiągnęli absolwenci szkół uzupełniających – zarówno liceum, jak i technikum, przy czym liczba absolwentów, przystępujących do egzaminu w tych dwóch typach szkół w powiecie była bardzo niewielka.

Tab. 34. Wybieralność języków obcych nowożytnych na egzaminie maturalnym zdawanym jako przedmiot obowiązkowy

Szkoła	egzamin ustny				egzamin pisemny			
	Język angielski	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	114	24	7		114	24	7	
II Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 2 w Grajewie	36	9	2		37	9	2	
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	6		3		7		3	
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	33		7		33		7	
I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie			2	1			2	1
Liceum Ogólnokształcące w ZS w Szczuczynie	31		1		31		1	
Technikum w ZS w Szczuczynie	9				9			
Technikum Uzupełniające w ZS w Szczuczynie		1				1		
Technikum w ZS w Niećkowie	43	5	2		43	5	2	
Technikum w ZS w Wojewodzinie	51	2	8		51	2	8	
Ogółem w powiecie:	323	41	32	1	325	41	32	1

Wśród absolwentów szkół powiatu grajewskiego, największą popularnością cieszył się język angielski, który – na egzaminie pisemnym – został wybrany przez 81,5% absolwentów. Drugi w kolejności – język niemiecki – wybrało 10,3% absolwentów, natomiast język niemiecki – 8,0% absolwentów i język włoski – 0,3% absolwentów.

Tab. 35. Wybieralność przedmiotów obowiązkowych (O) i dodatkowych (D) na pisemnym egzaminie maturalnym

Szkoła	Liczba zdających									
	Język polski		Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Matematyka		Wiedza o społeczeństwie
	O	D	D	D	D	D	D	O	D	D
Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	145	23	18	14	18	71	20	145	45	50
II Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 2 w Grajewie	48	5	8	2	6	12	2	48	10	10
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	11						3	11		3
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	39	1	6		4	5	1	40	1	4
I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	3							3		
Liceum Ogólnokształcące w ZS w Szczuczynie	32	3	4	3	2	10	1	32	6	5
Technikum w ZS w Szczuczynie	9							9		2
Technikum Uzupełniające w ZS w Szczuczynie	1							1		
Technikum w ZS w Niećkowie	51		2		1	8		50	2	9
Technikum w ZS w Wojewodzinie	61	2	11	1	2	15	1	61		11
Ogółem w powiecie:	400	34	49	20	33	121	28	400	64	94

Na 401 absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego, 115 (29%) zdawało wyłącznie przedmioty obowiązkowe, natomiast 286 (71% - o 8 punktów procentowych więcej niż w roku 2011) zdawało także przedmioty dodatkowe. Przedmiotów dodatkowych nie zdawał żaden z absolwentów I Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie i Technikum Uzupełniającego w Zespole Szkół w Szczuczynie.
Najpopularniejszymi przedmiotami dodatkowymi okazały się geografia, wiedza o społeczeństwie i matematyka.
Przedmioty dodatkowe zdawane były na poziomie podstawowym w 203 przypadkach, natomiast na poziomie rozszerzonym w 240 przypadkach.

Tab. 36. Zaliczalność ustnych egzaminów maturalnych przez absolwentów poszczególnych szkół

Szkoła	Język polski		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski	
	T	R	T	R	T	R	T	R	T	R
Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	145	145	114	114	24	24	7	7		
II Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 2 w Grajewie	47	47	36	36	9	9	2	2		
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	9	9	6	6			3	3		
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	39	39	33	33			7	7		

Szkoła	Język polski		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski	
	T	R	T	R	T	R	T	R	T	R
I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	3	3					2	2	1	1
Liceum Ogólnokształcące w ZS w Szczuczynie	32	32	31	31			1	1		
Technikum w ZS w Szczuczynie	9	9	9	9						
Technikum Uzupełniające w ZS w Szczuczynie	1	1			1	1				
Technikum w ZS w Niećkowie	50	50	43	43	5	5	2	2		
Technikum w ZS w Wojewodzinie	61	61	51	51	2	2	8	8		
Ogółem w powiecie:	396	396	323	323	41	41	32	32	1	1

T – liczba absolwentów, którzy zaliczyli dany egzamin – otrzymali co najmniej 30% punktów
R – liczba absolwentów, którzy przystąpili do danego egzaminu

Ustne egzaminy maturalne zaliczyli wszyscy przystępujący do nich absolwenci.

Tab. 37. Średnie wyniki uzyskane przez absolwentów wszystkich szkół w powiecie, zdających egzamin pisemny z przedmiotów obowiązkowych i wybranych dodatkowo

Przedmiot	poziom egzaminu				liczba osób, które otrzymały min. 30% z przedm. obow.
	podstawowy		rozszerzony		
	liczba zdających	średni wynik %	liczba zdających	średni wynik %	
Język polski	400	51,6	34	67,9	390
Język angielski	330	64,9	73	53,2	304
Język niemiecki	46	70,3	7	73,4	41
Język rosyjski	37	67,9	8	61,1	29
Język włoski	1	92,0			1
Biologia	28	32,6	21	34,7	
Chemia	9	61,1	11	44,8	
Fizyka i astronomia	18	30,7	15	39,7	
Geografia	60	46,7	61	57,2	
Historia	16	58,4	12	44,5	
Matematyka	400	61,0	64	50,3	356
Wiedza o społeczeństwie	72	43,4	22	29,2	

Wykres 2. Udział procentowy niezdanych egzaminów z przedmiotów obowiązkowych.

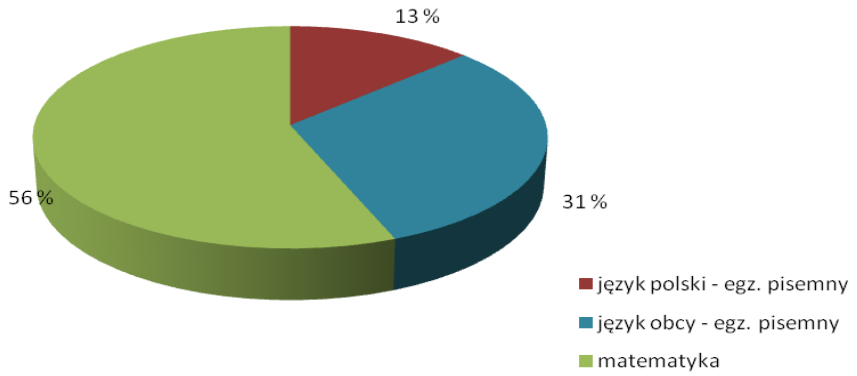

Spośród 5 egzaminów obowiązkowych, jakie zdawali absolwenci szkół, tj. język polski – egzamin pisemny, język obcy – egzamin pisemny, matematyka, język polski – egzamin ustny, język obcy – egzamin ustny, przypadki niezdania wystąpiły tylko w przypadku egzaminów pisemnych, przy czym najniższą zdawalność wśród przedmiotów obowiązkowych uzyskała matematyka. Spośród 78 przypadków niezdanych egzaminów, 56% stanowiła matematyka, 31% język obcy pisemny, a 13% język polski pisemny. Podobnie sytuacja wyglądała w województwie podlaskim – spośród wszystkich przypadków niezdanych egzaminów 53% stanowiła matematyka, 23% język obcy pisemny, a 14% język polski pisemny (dodatkowo 8% język obcy – egzamin ustny i 1% język polski – egzamin ustny).

- dane dotyczące absolwentów z lat od 2005 do 2011, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego w sesji wiosennej 2012 r. po raz kolejny – tab. 38

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba absolwentów, którzy			
		przystąpili do egzaminu	otrzymali aneks do świadectwa	otrzymali świadectwo maturalne	nie zdali lub nie poprawili wyniku
1	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	20	14	1	5
2	II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 PSK w Grajewie	3	1	2	
3	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	9		1	8
4	Technikum w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 PSK w Grajewie	3	1	2	
5	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	6			6
6	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Marsz. J. Piłsudskiego w Szczuczynie	3			3
7	Technikum w Zespole Szkół im. Marsz. J. Piłsudskiego w Szczuczynie	4		2	2
8	Technikum w Zespole Szkół im. B. Podedwornego w Niećkowie	15	1	3	11
9	Technikum w Zespole Szkół im. ks. J.K. Kluka w Wojewodzinie	4		4	
	Ogółem w powiecie:	67	17	15	35

b) Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (*Źródło: Opracowania własne oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na podstawie danych tej drugiej)*

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych.
Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne (OKE), funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego może być wydłużony o 30 minut, a warunki i przebieg egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

Struktura egzaminu obejmował dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składał się z dwóch części. Podczas części I zdający rozwiązywał zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie, w części II – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.
Etap pisemny przeprowadzony był w formie testu składającego się z zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru.
W części I test zawierał 50 zadań, a w części II – 20 zadań.
Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosił 120 minut.

Etap praktyczny polegał na wykonaniu określonego zadania w zależności od typu szkoły.
Etap praktyczny na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej obejmował praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, wynikające z tematu (tematów). Zdający wykonywał 1 zadanie egzaminacyjne i oceniany był przez trzyosobowy zespół egzaminatorów prowadzących obserwacje egzaminu. Zadania na etapie praktycznym w zasadniczych szkołach zawodowych oraz szkołach policealnych kształcących w tych samych zawodach, w których kształcą zasadnicze szkoły zawodowe, sprawdzały umiejętności w zakresie: planowania czynności związanych z wykonaniem zadania, organizowania stanowiska pracy, wykonywania zadania egzaminacyjnego z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i prezentowania efektu wykonanego zadania.
Etap praktyczny w technikach i szkołach policealnych prowadzących kształcenie w zawodach na poziomie technikum obejmował wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej w wybranym zawodzie. W przypadku większości zawodów zadanie praktyczne wymagało opracowania projektu realizacji określonych prac. natomiast w przypadku pozostałych zawodów, zadanie egzaminacyjne zawierało, oprócz opracowania projektu realizacji określonych prac, również „element wykonawczy na stanowiskach egzaminacyjnych".

Czas trwania etapu praktycznego nie mógł być krótszy niż 180 minut i dłuższy niż 240 minut.

Zdający zdał egzamin zawodowy, jeśli uzyskał:
- z części I egzaminu pisemnego – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II egzaminu pisemnego – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania,
- z etapu praktycznego – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający, który zdał egzamin, otrzymał z datą 31.08.2012 r. dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

W 2012 r. egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe odbył się w terminach:
- etap pisemny – 18 czerwca – dla absolwentów wszystkich typów szkół zawodowych,
- etap praktyczny:
  - od 19 do 22 czerwca – dla absolwentów techników i szkół policealnych prowadzących kształcenie w zawodach na poziomie technikum,
  - od 2 lipca do 10 sierpnia – dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych oraz szkół policealnych kształcących w tych samych zawodach, w których kształcą zasadnicze szkoły zawodowe.

Do egzaminu przystąpili absolwenci, którzy zdawali egzamin zawodowy po raz pierwszy, jak i absolwenci z lat ubiegłych, którzy nie zaliczyli w ubiegłych latach któregoś a etapów egzaminu.

Tab. 39. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych powiatu.

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Średni wynik etapu pisemnego część druga [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały dyplom
Technikum w Zespole Szkół Nr 2 im. 9. PSK w Grajewie	Technik informatyk 312[01]	19	66,95	74,74	19	18	89,61	18	**18**
	Technik żywienia i gospodarstwa domowego 321[10]	11	70,36	59,09	11	10	81,90	10	**10**
	Technik handlowiec 341[03]	13	74,92	70,77	12	13	85,54	12	**12**
	Ogółem w szkole:	43	-	-	42	41	-	40	**40**
Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie	Technik mechanizacji rolnictwa 311[22]	27	59,85	52,59	21	26	70,85	14	**13**
	Technik informatyk 312[01]	23	54,87	61,74	15	20	77,15	16	**10**
	Technik organizacji usług gastronomicznych 341[07]	19	51,47	57,63	13	22	73,32	16	**10**
	Technik żywienia i gospodarstwa domowego 321[10]	18	62,67	52,78	16	18	69,89	11	**11**
	Technik ekonomista 341[02]	0	-	-	0	1	65,00	0	**0**
	Ogółem w szkole:	87	-	-	65	87	-	57	**44**
Technikum dla Dorosłych w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie	Technik rolnik 321[05]	6	66,33	62,50	5	7	59,14	2	**2**
	Ogółem w szkole:	6	-	-	5	7	-	2	**2**
Szkoła Policealna w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie	Technik rolnik 321[05]	15	76,93	70,00	14	15	74,33	11	**11**
	Ogółem w szkole:	15	-	-	14	15	-	11	**11**
Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	Technik mechanik 311[20]	20	40,50	53,00	5	17	50,24	3	**2**
	Ogółem w szkole:	20	-	-	5	17	-	3	**2**
Technikum Uzupełniające w Zespole Szkół im. Marsz. Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	Technik mechanik 311[20]	10	45,20	54,50	3	10	41,10	3	**2**
	Ogółem w szkole:	10	-	-	3	10	-	3	**2**

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Średni wynik etapu pisemnego część druga [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały dyplom
Technikum w Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie	Technik rolnik 321[05]	8	86,25	75,63	8	8	93,13	8	**8**
	Technik architektury krajobrazu 321[07]	1	62,00	70,00	1	0	-	0	**0**
	Technik żywienia i gospodarstwa domowego 321[10]	16	65,63	55,31	13	16	77,31	12	**10**
	Technik hotelarstwa 341[04]	16	68,75	64,69	16	15	66,07	6	**6**
	Technik budownictwa 311[04]	21	67,62	60,48	21	21	78,57	14	**14**
	Technik informatyk 312[01]	1	42,00	60,00	0	0	-	0	**0**
	Ogółem w szkole:	63	-	-	59	60	-	40	**38**

Absolwenci niepublicznych szkół zawodowych nie przystąpili w roku 2012 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Ogółem do etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych funkcjonujących na terenie powiatu grajewskiego przystąpiło 244 zdających, a do etapu praktycznego 237 zdających. Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe uzyskało 139 zdających.
W przypadku techników i szkół policealnych dało to zdawalność w powiecie równą 57,5% (X miejsce na 17 możliwych w województwie, zdawalność w województwie podlaskim: 63,1%).

Liczbę osób, które przystąpiły do obu etapów egzaminów i zdały je oraz liczbę osób, które uzyskały dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe przedstawia poniższa tabela oraz wykres:

Tab. 40. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych powiatu.

Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały dyplom
Technik rolnik 321[05]	29	27	30	21	**21**
Technik żywienia i gospodarstwa domowego 321[10]	45	40	44	33	**31**
Technik ekonomista 341[02]	0	0	1	0	**0**
Technik informatyk 312[01]	43	34	38	34	**28**
Technik mechanizacji rolnictwa 311[22]	27	21	26	14	**13**
Technik mechanik 311[20]	30	8	27	6	**4**
Technik hotelarstwa 341[04]	16	16	15	6	**6**
Technik budownictwa 311[04]21	21	21	21	14	**14**
Technik organizacji usług gastronomicznych 341[07]	19	13	22	16	**10**
Technik handlowiec 341[03]	13	12	13	12	**12**
Technik architektury krajobrazu 321[07]	1	1	0	0	**0**
Ogółem w powiecie:	244	193	237	156	**139**

Wykres 3. Liczba osób w powiecie, które przystąpiły do poszczególnych etapów egzaminu zawodowego i które uzyskały dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

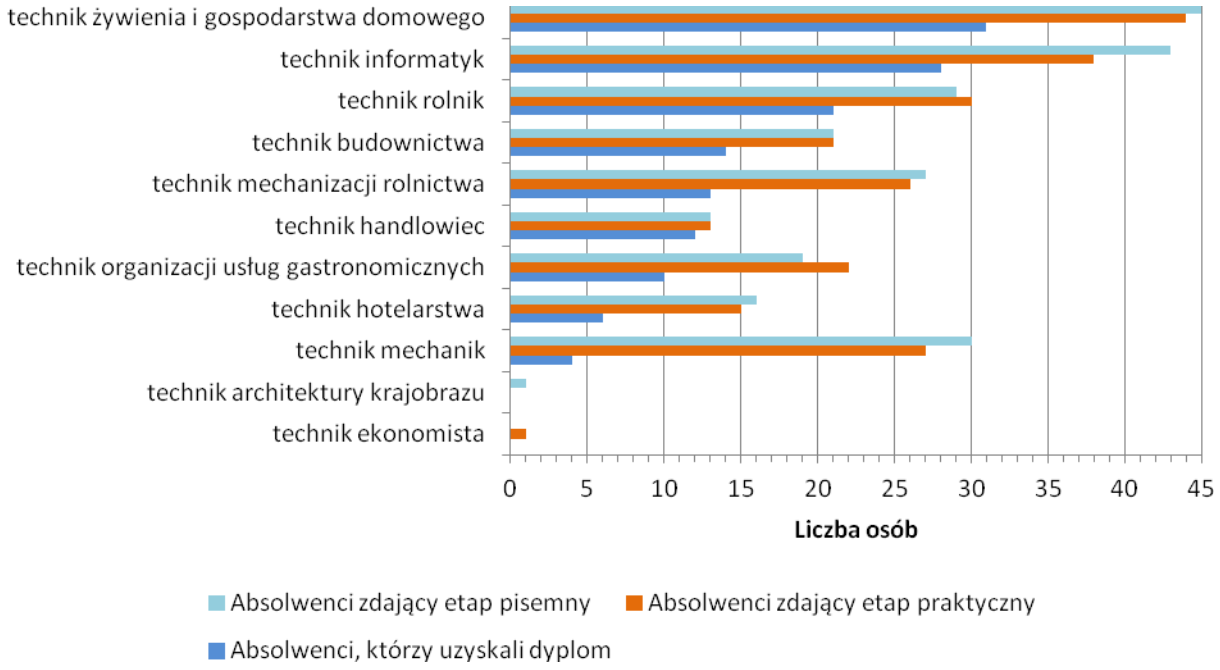

Powyższa tabela oraz wykres ukazują jednocześnie zawody cieszące się wśród młodzieży największą popularnością – w chwili rozpoczynania nauki przez tę młodzież w wybranej szkole ponadgimnazjalnej.

Tab. 41. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zasadniczych szkołach zawodowych powiatu.

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Średni wynik etapu pisemnego część druga [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały dyplom
Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół im. ks. J. K. Kluka w Wojewodzinie	Kucharz małej gastronomii 512[05]	11	52,91	42,73	9	11	84,09	11	**9**
	Sprzedawca 522[01]	6	60,33	54,17	4	6	87,83	6	**4**
	Ogółem w szkole:	17	-	-	13	17	-	17	**13**
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie	Kucharz małej gastronomii 512[05]	3	32,67	38,33	0	1	91,00	1	**0**
	Blacharz samochodowy 721[03]	1	34,00	25,00	0	1	93,00	1	**0**
	Introligator 734[02]	4	43,00	33,75	0	0	-	0	**0**
	Piekarz 741[02]	1	32,00	25,00	0	1	75,00	1	**0**
	Rolnik 613[01]	1	52,00	30,00	1	1	96,00	1	**1**
	Ogółem w szkole:	10	-	-	1	4	-	4	**1**

Ogółem do etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zasadniczych szkołach zawodowych prowadzonych przez powiat grajewski przystąpiło 27 zdających, a do etapu praktycznego 21 zdających. Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe uzyskało 14 zdających.
Na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej zdawalność w powiecie wyniosła 66,7% (XIII miejsce na 14 możliwych w województwie, zdawalność w województwie podlaskim: 78,9%).

c) Wyniki sprawdzianu w klasach szóstych i egzaminu gimnazjalnego w szkołach działających w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych uzyskanych ze szkoły)*

– **Sprawdzian w klasach szóstych**

Sprawdzian przeprowadzany w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej odbył się w 2012 roku 3 kwietnia (termin główny) i 5 czerwca (termin dodatkowy). W Szkole Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie przystąpiło do niego łącznie 3 uczniów. Jeden z nich korzystał z pomocy nauczyciela wspomagającego.
Zastosowany na tegorocznym sprawdzianie zestaw zadań składał się z 20 zadań zamkniętych, wymagających wybrania jednej poprawnej odpowiedzi spośród podanych oraz z pięciu zadań otwartych, w których uczeń miał samodzielnie sformułować odpowiedź. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów - 20 za zadania zamknięte i 20 za zadania otwarte.
Sprawdzano umiejętności z pięciu obszarów określonych standardami wymagań egzaminacyjnych: czytanie, pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji i wykorzystywanie wiedzy w praktyce. Średni wynik to 20,6 pkt, co stanowi 51,6%.

Tab. 42. Wyniki sprawdzianu w klasie szóstej Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie.

Numer i nazwa standardu	Uzyskana liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
I czytanie	14	51,8
II pisanie	7	29,1
III rozumowanie	21	77,7
IV korzystanie z informacji	4	66,6
V wykorzystanie wiedzy w praktyce	16	44,4

Najlepszy wynik uczniowie uzyskali w zakresie standardu III ROZUMOWANIE, a najsłabszy w zakresie standardu II PISANIE.

W dalszej pracy szczególny nacisk należy położyć na kształtowanie umiejętności pisania oraz wykorzystania wiedzy w praktyce.

– **Egzamin gimnazjalny**

Egzamin gimnazjalny w 2012 r. odbywał się w trzech kolejnych dniach: 24, 25 i 26 kwietnia (termin główny) oraz 4, 5 i 6 czerwca (termin dodatkowy). W Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym w Grajewie przystąpiło do niego łącznie 10 uczniów.
Egzamin składał się, tak jak do tej pory z trzech części, ale od roku 2012 w obrębie każdej z nich wyróżniono zakresy lub w przypadku języka obcego nowożytnego – poziomy. Każda część egzaminu odbywała się innego dnia.
W dniu 24 kwietnia 2012 r. uczniowie przystąpili do egzaminu w części humanistycznej, która obejmowała wiadomości i umiejętności z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z zakresu języka polskiego. Egzamin w tej części trwał 150 minut.

W dniu 25 kwietnia 2012 r. odbył się egzamin w części matematyczno-przyrodniczej, która obejmowała wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotów przyrodniczych oraz z zakresu matematyki. Egzamin w tej części trwał 150 minut.
W dniu 26 kwietnia 2012 r. uczniowie przystąpili do egzaminu z języka obcego nowożytnego, który sprawdzał opanowanie wiadomości i umiejętności z wybranego przez uczniów języka na poziomie podstawowym i/lub rozszerzonym (poziom rozszerzony nie dotyczył jednak uczniów szkół specjalnych). Egzamin w tej części trwał do 60 minut.
Zadania rozwiązywane przez uczniów podczas egzaminu z pierwszego w danym dniu zakresu (poziomu) miały formę zamkniętą, natomiast zadania obejmujące wiadomości i umiejętności sprawdzane podczas egzaminu z drugiego zakresu/poziomu miały formę zamkniętą i otwartą.
W części dotyczącej języka obcego nowożytnego gimnazjalista dokonywał wcześniej wyboru jednego z sześciu języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, włoskiego, niemieckiego, rosyjskiego, z zastrzeżeniem, że był to język, którego uczył się w gimnazjum, jako przedmiotu obowiązkowego.

Tab. 43. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym w Grajewie.

Części egzaminu	Zakres	Procent uzyskanych punktów
Humanistyczna	Zadania z języka polskiego	49,7
	Zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie	66,5
Matematyczno-przyrodnicza	Zadania z matematyki	50,7
	Zadania z przedmiotów przyrodniczych	53,5
Językowa	Zadania na poziomie podstawowym	58,9

d) edukacyjna wartość dodana – EWD (*Źródło: www.ewd.edu.pl)*

System egzaminów zewnętrznych służy dwóm głównym funkcjom: ocenie osiągnięć uczniów w świetle wymagań programowych oraz ewaluacji wyników i efektywności nauczania w danej szkole.

Do ewaluacji wyników i efektywności nauczania wykorzystuje się dwa rodzaje wskaźników egzaminacyjnych. Pierwszy z nich informuje o **wynikach nauczania** w danej szkole. Drugi typ ewaluacyjnych wskaźników egzaminacyjnych opisuje **efektywność nauczania**, czyli wykorzystanie przez szkołę zasobów „na wejściu". Wskaźniki efektywności nauczania wyznacza się za pomocą **metody edukacyjnej wartości dodanej - EWD**. Metoda EWD to zestaw technik statystycznych pozwalających oszacować wkład szkoły w końcowe wyniki egzaminacyjne. Wkład ten nazywamy właśnie edukacyjną wartością dodaną. EWD jest egzaminacyjnym wskaźnikiem efektywności nauczania w danej szkole.

Efektywność nauczania w danej szkole często utożsamiana jest z jej wynikami egzaminacyjnymi. Gdyby wszystkie szkoły w Polsce pracowały z uczniami o tym samym poziomie uprzednich osiągnięć szkolnych faktycznie wyniki egzaminu końcowego byłyby dobrą miarą efektywności. Ale tak nie jest. Metoda EWD pozwala uwzględnić zróżnicowanie szkół ze względu na zasoby „na wejściu". W wypadku liceów ogólnokształcących i techników najlepszą, dostępną miarą zasobów na wejściu są wyniki uczniów na egzaminie gimnazjalnym. Wyniki egzaminu gimnazjalnego informują nie tylko o poziomie osiągnięć szkolnych ucznia na progu szkoły ponadgimnazjalnej, ale są też „nośnikiem" wiedzy o środowisku rodzinnym dziecka, o jego poziomie zdolności i motywacji szkolnej. Dzieje się tak dlatego, że wyniki egzaminu gimnazjalnego są uwarunkowane podobnymi czynnikami, co rezultaty matury.

Dla celów ewaluacyjnych należy używać zarówno wskaźniki wyników nauczania (wyniki egzaminacyjne) jak i efektywności nauczania (EWD).

Należy wyraźnie przestrzec, że metoda EWD nie jest miarą jakości edukacji. Edukacja to więcej niż nauczanie, jakość to więcej niż efektywność.

Ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne mogą służyć: doskonaleniu nauczania – jako instrument ewaluacji wewnątrzszkolnej, rozliczaniu i wspieraniu rozwoju szkół – jako metoda stosowana w ewaluacji zewnętrznej, dostarczaniu rodzicom i uczniom informacji przydatnych przy wyborze szkoły.

Wskaźnik EWD dla liceum ogólnokształcącego mówi o tym, na ile wysokie/niskie wyniki matury uzyskali jego absolwenci w porównaniu do uczniów liceów ogólnokształcących w całej Polsce o analogicznych wynikach na egzaminie gimnazjalnym. Podobnie wskaźnik EWD dla technikum pokazuje, na ile wysokie/niskie wyniki matury uzyskali jego absolwenci w porównaniu do uczniów techników w Polsce przy statystycznej kontroli wyników na egzaminie gimnazjalnym. Wskaźniki EWD mają charakter względny i nie informują o bezwzględnych postępach w nauce. Służą do porównywania szkół. W skali kraju wskaźnik EWD ma z definicji wartość równą zeru. Wartość dodatnia EWD wskazuje na ponadprzeciętną w skali kraju efektywność nauczania, wartość ujemna na niższą niż przeciętna efektywność.
Należy podkreślić, że wskaźniki egzaminacyjne, zarówno wyniku końcowego jak i EWD, są szacowane oddzielnie dla populacji liceów ogólnokształcących i techników. Oznacza to, że **wskaźniki dla liceów i techników nie są porównywalne**.

Do wyliczenia ewaluacyjnych wskaźników egzaminacyjnych wykorzystywane są obecnie **dane egzaminacyjne dla dwóch roczników maturzystów: 2010-2011**. W kolejnych latach planuje się wyliczanie wskaźników trzyletnich, analogiczne do wskaźników gimnazjalnych. Wieloletnie wskaźniki egzaminacyjne są mniej narażone są na losowe wahania i dzięki temu są bardziej rzetelną miarą wyników i efektywności nauczania poszczególnych szkół.

Dla każdej szkoły obliczane są ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne dla trzech obszarów nauczania. Pierwszy obszar, **humanistyczny**, obejmuje język polski, historię i wiedzę o społeczeństwie. Drugi obszar, **matematyczno-przyrodniczy**, obejmuje matematykę, informatykę, fizykę, chemię, biologię i geografię. Trzeci obszar to wydzielona do osobnego wskaźnika **matematyka**. W szacowaniu wskaźników egzaminacyjnych wykorzystuje się informację o wykonaniu zadań egzaminacyjnych zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym.

Osiągnięcia uczniów na progu liceum lub technikum określa się na podstawie danych z egzaminu gimnazjalnego w wersji standardowej dla zdających w terminie głównym - kwietniowym. Przy obliczaniu wskaźników maturalnych EWD w zakresie przedmiotów humanistycznych wykorzystywane są dane z części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego, a przy obliczaniu wskaźników EWD w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych wykorzystywane są informacje z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego. W analizach nie uwzględnia się rezultatów egzaminacyjnych uzyskiwanych przez uczniów w terminie dodatkowym oraz wyników uczniów drugorocznych. To ostatnie ograniczenie wynika z faktu, że wydłużenie cyklu kształcenia sprawia, że szacowanie efektywności nauczania dla tej grupy uczniów nie może dokonywać się w ten sam sposób, co w wypadku standardowego (trzyletniego lub czteroletniego) cyklu kształcenia.

Średni wynik egzaminacyjny, czyli miara wyników nauczania, i wskaźnik EWD, czyli miara efektywności nauczania, to miary komplementarne. Łącznie dają pełniejszą informację o szkole, niż każdy z nich z osobna. Konsekwencją tego, że uwzględnia się zarówno wynik maturalny jak i wskaźnik EWD, jest prezentacja wyniku szkoły w dwuwymiarowym układzie współrzędnych. Ze względu na niepewność statystyczną szacowania wskaźników położenie szkoły przedstawiane jest za pomocą elipsy. Wielkość elipsy graficznie przedstawia stopień tej niepewności.

Opis położenia szkoły (elipsy) w układzie współrzędnych (wynik egzaminu, EWD) może ułatwić wyróżnienie kilku punktów odniesienia:

- **Szkoły neutralne**. Licea ogólnokształcące lub technika, w których notujemy zarówno średni w skali kraju poziom wyników maturalnych, jak i przeciętną efektywność,
- **Szkoły o wysokich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD** (prawa górna ćwiartka),
- **Szkoły o wysokich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD** (prawa dolna ćwiartka),
- **Szkoły o niskich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD** (lewa górna ćwiartka),
- **Szkoły o niskich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD** (lewa dolna ćwiartka).

Powyższe punkty odniesienia mają pomóc w interpretacji położenia szkoły w układzie współrzędnych, a nie kategoryzacji szkół. Oprócz typów głównych można zaobserwować również typy pośrednie: szkoły o przeciętnych wynikach i niskiej/wysokiej EWD oraz szkoły o przeciętnej efektywności (EWD) i niskich/wysokich wynikach maturalnych. W tych przypadkach elipsy szkół leżą na osi pionowej lub poziomej, odpowiednio.

– **EWD maturalne w liceach – wskaźnik humanistyczny**

- II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **79**.
- Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół nr 1 w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **305**.
- Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **58**.

Wykres 4.

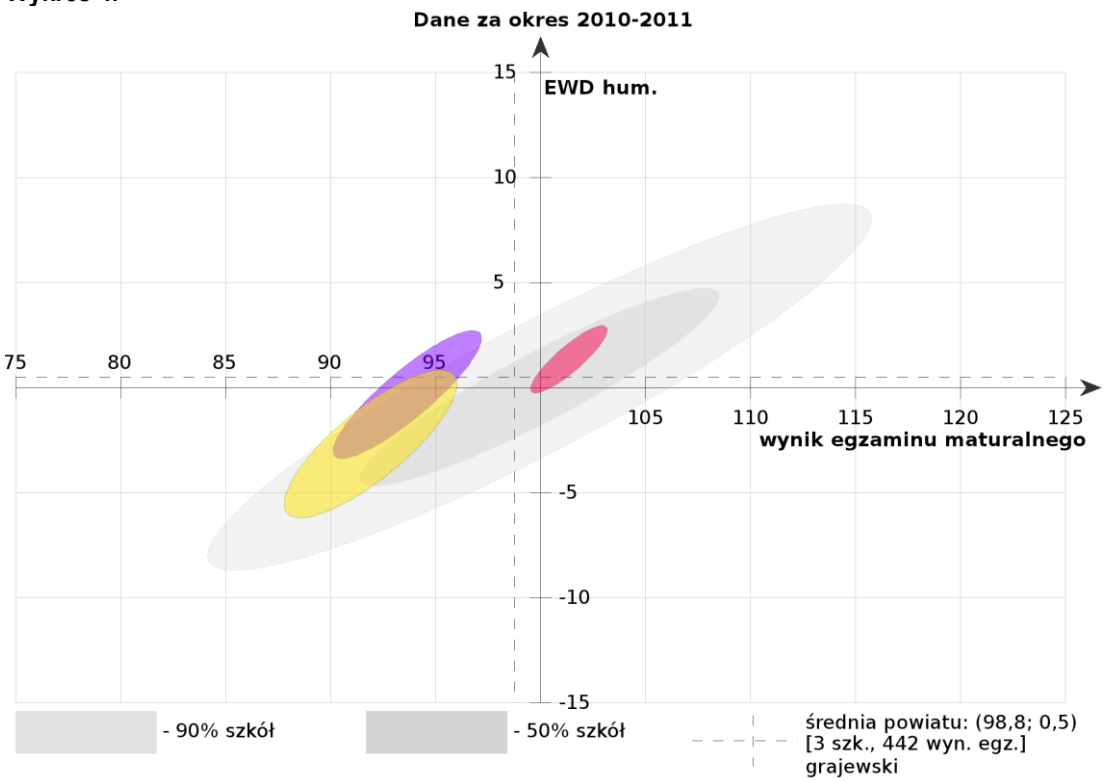

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie uzyskali ponadprzeciętne wyniki egzaminacyjne w zakresie przedmiotów humanistycznych.

Szkoła ta w skali kraju jest szkołą statystycznie przeciętną (na co wskazuje położenie bliska środka układu współrzędnych), w której zarówno wynik egzaminacyjny, jak i wskaźnik EWD przyjmują wartości bliskie średniej. Absolwenci II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Szczuczynie uzyskali wyniki egzaminacyjne z tego samego zakresu przedmiotów nieco poniżej przeciętnej, przy czym efektywność nauczania w II Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie jest przeciętna, natomiast w Liceum Ogólnokształcącym w Szczuczynie poniżej przeciętnej.

– **EWD maturalne w liceach – wskaźnik matematyczny**

- II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **79**.
- Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół nr 1 w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **305**.
- Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **59**.

Wykres 5.

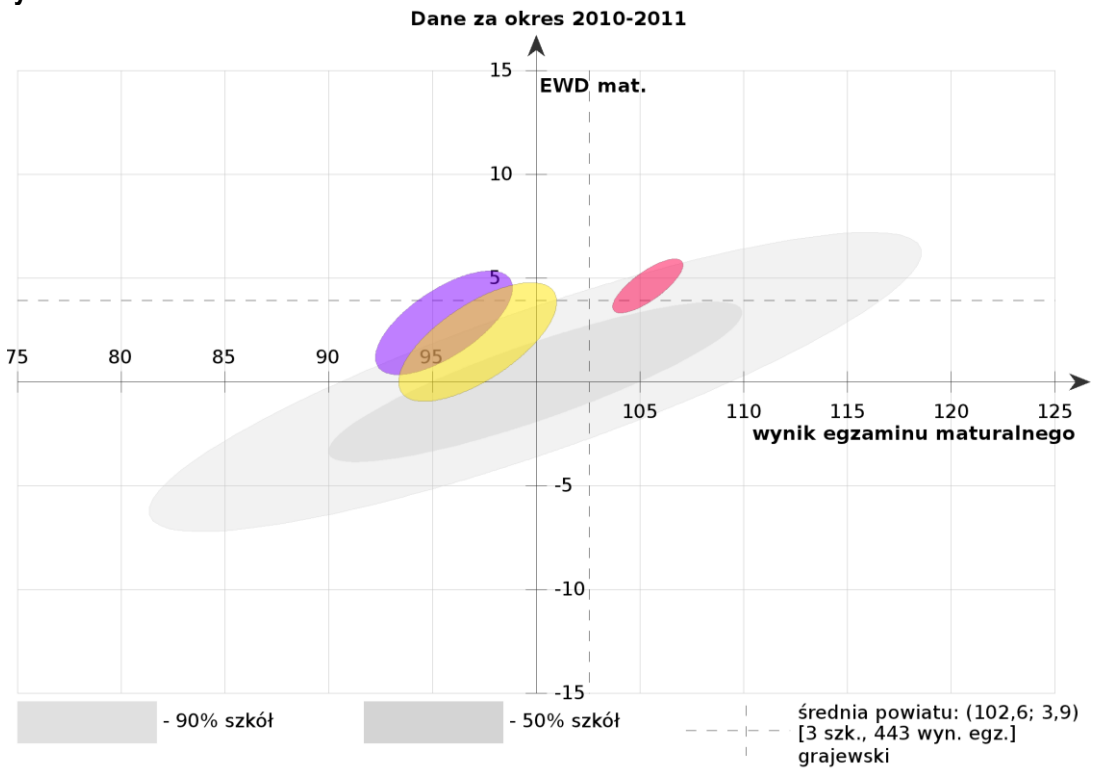

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie uzyskali ponadprzeciętne wyniki egzaminacyjne w zakresie matematyki. Absolwenci II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Szczuczynie uzyskali wyniki egzaminacyjne z tego samego przedmiotu przeciętne i nieco poniżej przeciętnej, przy czym efektywność nauczania we wszystkich trzech szkołach jest porównywalna i ponadprzeciętna. Oznacza to, że różnica w wynikach egzaminacyjnych z matematyki wynika z różnicy potencjału uczniowskiego na wejściu, a nie z wkładu szkoły w pracę z uczniami.

– **EWD maturalne w technikach – wskaźnik humanistyczny**

- Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **99**.
- Technikum w Zespole Szkół im. Ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **73**.
- Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **40**.
- Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **93**.

Wykres 6.

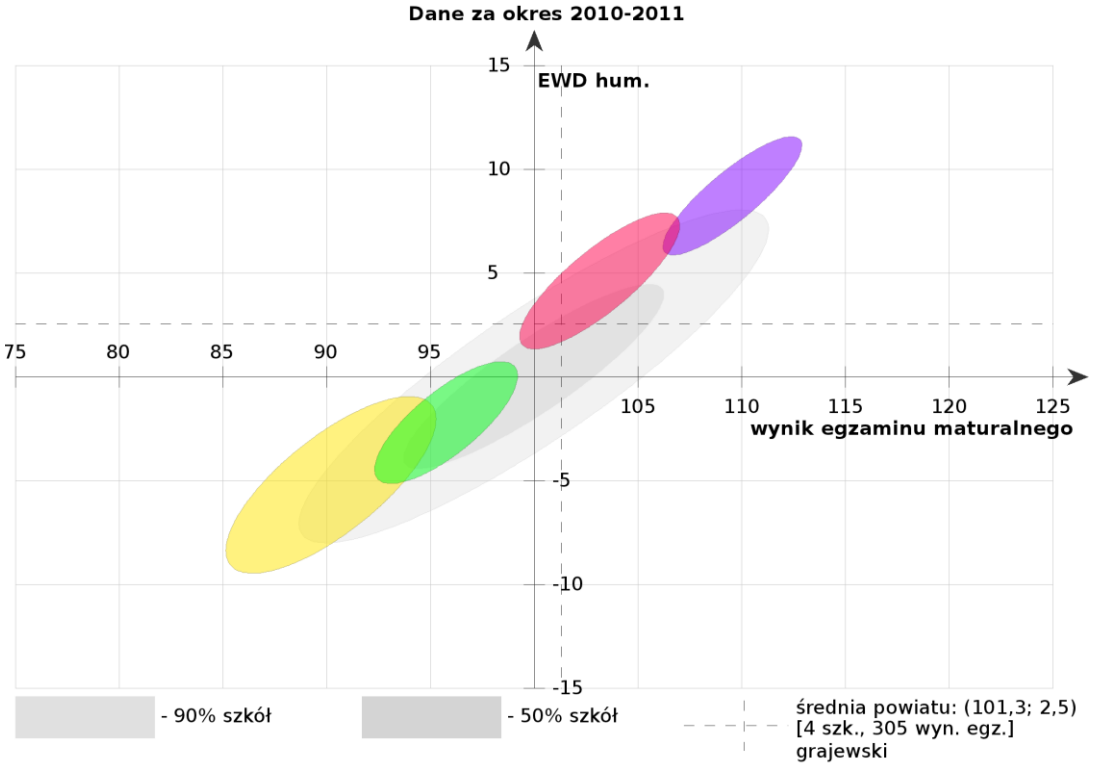

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż rozpiętość wyników egzaminacyjnych z przedmiotów humanistycznych w powiecie sięgała od 85 do 113 punktów, dając średnią równą 101,3. Jest to bardzo duża różnica. Absolwenci Technikum w Grajewie przy tym uzyskali wysokie, ponadprzeciętne wyniki, nieco gorsze wyniki – w dalszych ciągu jednak powyżej średniej powiatu osiągnęli absolwenci Technikum w Wojewodzinie, natomiast wyniki poniżej przeciętnej uzyskali absolwenci Technikum w Niećkowie i zdecydowanie najsłabsze – w Technikum w Szczuczynie. Także efektywność nauczania w badanych szkołach jest bardzo zróżnicowana – od efektywności ponadprzeciętnej w Technikum w Grajewie do poniżej przeciętnej w Technikum w Szczuczynie.

– **EWD maturalne w technikach – wskaźnik matematyczny**

- Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **99**.

- Technikum w Zespole Szkół im. Ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **73**.
- Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **40**.
- Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **93**.

Wykres 7.

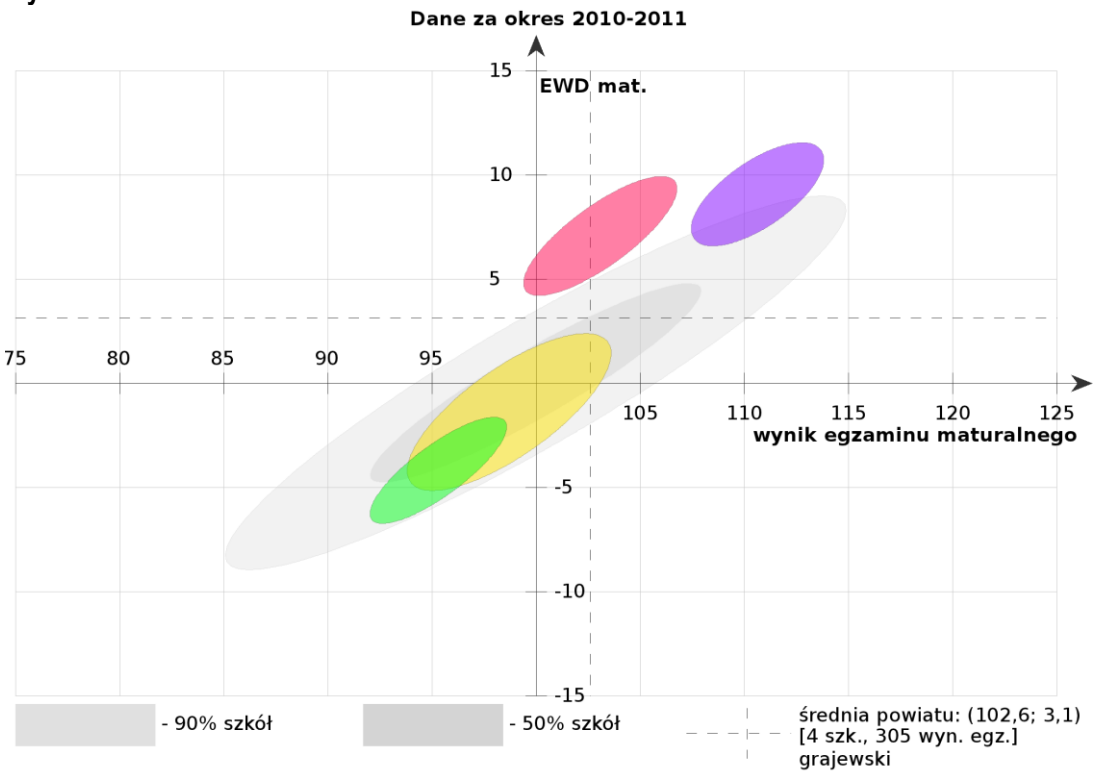

W zakresie wyników egzaminacyjnych z matematyki rozpiętość wyników jest mniejsza – od 92 do 114 punktów, ze średnią wynoszącą 102,6 punktów. Najwyższe wyniki przy tym – powyżej przeciętnej – osiągnęli absolwenci Technikum w Grajewie, nieco słabsze w Technikum w Wojewodzinie i w Technikum w Szczuczynie, a poniżej przeciętnej w Technikum w Niećkowie. Efektywność nauczania przy tym Technikum w Grajewie i Technikum w Wojewodzinie jest zbliżona i jest to efektywność ponadprzeciętna, natomiast efektywnością przeciętną wykazuje się Technikum w Szczuczynie, a poniżej przeciętnej – Technikum w Niećkowie. Biorąc pod uwagę wskaźnik z matematyki, Technikum w Szczuczynie i Technikum w Niećkowie należą w skali kraju do szkół przeciętnych, natomiast Technikum w Grajewie i Technikum w Wojewodzinie wybijają się pozytywnie na tle innych szkół.

Generalnie zauważyć można, iż zarówno w liceach, jak i technikach powiatu grajewskiego lepsze wyniki egzaminacyjne oraz lepszą efektywność nauczania osiągają odpowiednio absolwenci i szkoły z zakresu matematyki aniżeli nauk humanistycznych, pomimo iż to właśnie matematyka sprawia absolwentom największe problemy na egzaminie maturalnym i wynik z matematyki jest najczęstszym powodem niezdanej matury.

e) najważniejsze osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach – na szczeblu wojewódzkim, regionalnym i centralnym:
   - uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie:
     - 3 finalistek szczebla centralnego VIII Ogólnopolskiego Konkursu Polonistycznego „Z poprawną polszczyzną na co dzień…”,

- 1 finalista szczebla centralnego IV Ogólnopolskiego Konkursu Polonistycznego „Z ortografią na co dzień…",
- 2 wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim
- III miejsce w Konkursie „Grammar's Great 2012",
- 3 laureatów szczebla centralnego Konkursu Fizycznego Lwiątko,
- 4 laureatów szczebla centralnego Międzynarodowego Konkursu „Kangur Matematyczny",
- 2 laureatów szczebla regionalnego Konkursu prac badawczych „Archimedes",
- I miejsce szczebla centralnego w Ogólnopolskim Konkursie Fotografii Sakralnej,
- V miejsce dziewcząt i III miejsce chłopców w eliminacjach regionalnych LI Zawodów Strzeleckich „O Srebrne Muszkiety – 2012",
- II miejsce dziewcząt i II miejsce chłopców w eliminacjach wojewódzkich XXXIV Zawodów Sportowo-Obronnych „Sprawni jak żołnierze – 2011";

– uczniowie Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie:
  - I miejsce i 6 wyróżnień w Konkursie Wiedzy Ekonomicznej „Młody Menedżer 2010", zorganizowanego przez Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia Ełk,
  - I miejsce na szczeblu wojewódzkim w Konkursie Wiedzy o Prywatyzacji, organizowanym przez Ministerstwo Skarbu Państwa,
  - II miejsce na szczeblu regionalnym w Konkursie AD REM w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży,
  - I miejsce na szczeblu wojewódzkim w Szkolnej Internetowej Grze Giełdowej (SIGG 9) edycja 2010,
  - 10 Certyfikatów Narodowego Banku Polskiego (łącznie Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie uzyskał 24 Certyfikaty NBP, co stanowi najlepszy wynik w kraju),
  - 30 Certyfikatów Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie, w ramach tzw. Akademii PARP,
  - 1 laureat etapu wojewódzkiego IX edycji konkursu „Moja Szkoła w UE – edycja Powrót do Szkoły",
  - 1 laureat konkursu „Wolontariat jest super – moja historia" w kategorii wolontariat akcyjny;

– uczniowie Zespołu Szkół w Wojewodzinie:
  - V miejsce w Okręgowej Olimpiadzie Wiedzy Rolniczej z produkcji zwierzęcej,
  - III miejsce chłopców i VII miejsce dziewcząt na szczeblu wojewódzkim w indywidualnych biegach przełajowych,
  - IV miejsce chłopców i VII miejsce dziewcząt na szczeblu wojewódzkim w sztafetowych biegach przełajowych,
  - VII miejsce dziewcząt i IX miejsce chłopców na szczeblu wojewódzkim w narciarstwie biegowym;

– uczniowie Zespołu Szkół w Szczuczynie:
  - I miejsce w dziedzinie recytacji w X Ogólnopolskim Konkursie Piosenki i Recytacji Poezji Legionowej, Żołnierskiej i Niepodległościowej, organizowanym przez Związek Piłsudczyków pod Honorowym Patronatem Pani Karoliny Kaczorowskiej – małżonki ostatniego Prezydenta II Rzeczypospolitej śp. Ryszarda Kaczorowskiego,
  - Wyróżnienie na przeglądzie pieśni patriotycznej w Grajewie „Ja i Ojczyzna – to jedno",
  - III miejsce w konkursie „Nie ma wolności bez Solidarności" zorganizowanym przez Grajewską Izbę Historyczną pod patronatem Dyrektora IPN w Białymstoku - prof. dr hab. Cezarego Kuklo, Przewodniczącego Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność" – Jerzego Mozolewskiego i Burmistrza Grajewa – Adama Kiełczewskiego,
  - główna nagroda w konkursie „Warto być dobrym",
  - III miejsce w XIII Ogólnopolskim Konkursie Plastyczno – Literackim poświęconym Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu organizowanym przez Związek Piłsudczyków oraz Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa,
  - II miejsce w Licealiadzie Powiatu Grajewskiego w sztafetowych biegach przełajowych chłopców,
  - I miejsce w powiatowym konkursie o AIDS;

- uczniowie Zespołu Szkół w Niećkowie:
  - I miejsce w wojewódzkim finale Konkursu „Bezpieczna Praca w Gospodarstwie Rolnym”,
  - czołowe miejsca na etapie centralnym IV Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Wiedzy o Ergonomii i Bezpieczeństwie Pracy w Rolnictwie,
  - I miejsce w Wojewódzkim Konkursie Wiedzy o Rolnictwie i Obszarach Wiejskich,
  - V miejsce na Festiwalu Piosenki i Poezji Patriotycznej w Suwałkach,
  - Mistrzostwo III Ligi w Piłce Siatkowej chłopców – awans do II Ligi,
  - Wyróżnienie i nagroda pieniężna dla Zespołu Ludowego „KŁOSEK” za występ podczas IX Wojewódzkich Prezentacji Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Pieśni i Tańca w Bielsku Podlaskim,
  - II miejsce w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w szachach;
- uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie:
  - III miejsce w Wielkim Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Ekologicznej i Ogrodniczej,
  - I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Przyrodniczym „Orlik ptak jakich mało”,
  - Olimpiada Osób Niepełnosprawnych Caritas 2012:
    - I miejsce drużynowo,
    - I miejsce w turnieju piłki nożnej,
    - I miejsce w biegu na 60m,
    - I miejsce w pokonywaniu toru przeszkód,
    - I miejsce w skokach na skakance,
    - I miejsce w podbijaniu piłeczki tenisowej,
  - I miejsce w klasie jachtów kabinowych w Integracyjnych Regatach Rozpoczynających Sezon,
  - I miejsce w Integracyjnych Regatach o Błękitną Wstęgę Jeziora Rajgrodzkiego,
  - I miejsce w Integracyjnych Regatach Kończących Sezon;
- VI miejsce w wojewódzkiej klasyfikacji powiatów w sporcie dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2011/2012.

9. Praktyczna nauka zawodu. (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2011.)*

Tab. 44. Uczniowie odbywający praktyczną naukę zawodu.

Szkoła	Miejsce odbywania praktyk	Liczba uczestników zajęć praktycznych	Liczba odbywających praktyki zawodowe
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie		brak danych	brak danych
Zespół Szkół w Wojewodzinie - Technikum	pracownie szkolne	102	-
	u pracodawcy	-	72
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	8
Zespół Szkół w Wojewodzinie – Zasadnicza Szkoła Zawodowa	u pracodawcy	135	-
	w indywidualnych gosp. rolnych	5	-
Zespół Szkół w Niećkowie – Technikum	warsztaty szkolne	157	66
	u pracodawcy	-	69
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	66
Zespół Szkół w Niećkowie – Technikum dla Dorosłych	warsztaty szkolne	37	-
Zespół Szkół w Niećkowie – Szkoła Policealna	warsztaty szkolne	48	-
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	48
Zespół Szkół w Szczuczynie - Technikum	pracownie szkolne	48	-
	u pracodawcy	-	50

Szkoła	Miejsce odbywania praktyk	Liczba uczestników zajęć praktycznych	Liczba odbywających praktyki zawodowe
Zespół Szkół w Szczuczynie – Technikum Uzupełniające	u pracodawcy	-	17
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	pracownie szkolne	15	-
	u pracodawcy	8	-

10. Finansowanie oświaty. (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych oraz Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie)*

Tab. 45. Plan finansowy szkół a naliczona subwencja i faktyczne wydatki szkół prowadzonych przez powiat w roku 2011.

Szkoła/placówka	Plan finansowy szkół	Wysokość przypadającej subwencji	Poniesione wydatki	Procent wydatków w stosunku do subwencji
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	3.947.876,00	3.478.465,63	4.127.945,12	118,67
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	2.213.735,00	2.364.451,19	2.273.723,80	96,16
Zespół Szkół w Wojewodzinie	2.945.728,00	2.673.020,93	3.162.232,64	118,30
Zespół Szkół w Niećkowie	3.921.818,00	4.087.952,44	4.277.952,76	104,65
Zespół Szkół w Szczuczynie	1.930.580,00	1.520.203,23	1.907.419,17	125,47
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	3.846.202,00	5.047.511,53	3.855.912,87	76,39
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	537.636,00	1.068.912,87	526.378,62	49,24
RAZEM:	19.343.575,00	20.240.517,81	20.131.564,98	99,46

Tab. 46. Dotacje dla szkół niepublicznych z terenu powiatu grajewskiego w roku 2011.

Szkoła	Dotacja przyznana	Dotacja w przeliczeniu na 1 słuchacza	Dotacja faktycznie wykorzystana	Średnia miesięczna liczba słuchaczy
Szkoła Policealna Zaoczna w Grajewie*	40.056,00	93,37	39.495,51	35
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor" w Grajewie**	53.342,00	57,98	27.656,46	40
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor" w Grajewie**	44.065,00	57,98	20.293,00	29

* prowadzona przez Purzeczko – Grupa Securitas Sp. z o.o. w Łomży

** prowadzone przez Leszek Twarowski Centrum Edukacji „Mentor" zam. Białystok

Tab. 47. Wymagane i wypłacone średnie wynagrodzenia według stopni awansu zawodowego nauczycieli w roku 2011.

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie wymagane ustawą		Średnioroczna liczba etatów nauczycielskich		Wymagane wynagrodzenia razem (8xkol.2x kol.4 + 4xkol.3x kol. 5)	Faktyczne wydatki na wynagrodzenia	Różnica (kol.7 – kol.6)
	od 01.01. do 31.08.	od 01.09. do 31.12.	od 01.01. do 31.08.	od 01.09. do 31.12.			
1	2	3	4	5	6	7	8
Stażysta	2.446,82	2.618,10	1,52	1,86	49.232,00	49.314,35	82,35
Kontraktowy	2.715,97	2.906,09	7,28	6,54	234.201,41	270.489,88	36.288,47
Mianowany	3.523,42	3.770,06	9,08	8,34	381.710,43	410.327,87	28.617,44
Dyplomowany	4.502,15	4.817,30	13,88	14,29	775.275,60	843.208,06	67.932,46

W związku z faktem, iż średnie wynagrodzenia wypłacone nauczycielom szkół prowadzonych przez powiat grajewski, na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, osiągnęły poziom wymagany przepisami, nie było konieczności wypłacania dodatku uzupełniającego.

Tab. 48. Wydatki na dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku 2011.

	Przysługująca wysokość środków	Zaplanowana wysokość środków	Poniesione wydatki	Procent wykorzystania przysługującej kwoty środków
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	13.646,85	11.548,00	4.742,80	34,75
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	8.374,02	8.375,00	8.372,95	99,99
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	14.578,00	14.578,00	14.578,00	100,00
Zespół Szkół w Wojewodzinie	8.131,02	6.225,00	4.592,20	56,48
Zespół Szkół w Szczuczynie	6.153,00	6.153,00	4.135,51	67,21
Zespół Szkół w Niećkowie	12.702,74	12.100,00	11.692,27	92,05
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	1.983,97	1.984,00	1.255,16	63,27
Starostwa Powiatowego w Grajewie	43.713,04	43.714,00	9.714,00	22,22
Ogółem:	109.282,64	104.677,00	59.082,89	54,06

Tab. 49. Dofinansowanie praktyk uczniowskich i kursów uczniów klas wielozawodowych zasadniczej szkoły zawodowej.

Szkoła	Wydatkowanie środków w zł		
	X-XII.2011	I-IX.2012	ogółem
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	0,00	1.327,72	1.327,72
Zespół Szkół w Wojewodzinie - praktyki - kursy	 0,00 10.500,00	 1.284,52 27.410,00	 1.284,52 37.910,00
Zespół Szkół w Niećkowie	0,00	4.510,42	4.510,42

Do określenia środków wydatkowanych na dofinansowanie praktyk uczniowskich w roku szkolnym 2011/2012, wzięto pod uwagę miesiące od października 2011 r. do września 2012 r., przyjmując iż uczniowie z roku szkolnego 2011/2012 odbyli praktyki w tych miesiącach.

Dofinansowano (w ramach honorowego patronatu lub współorganizacji) następujące konkursy:

- IX Powiatowy Przegląd Widowisk Kolędniczych "Gody 2012" – MDK w Szczuczynie – I.2012,
- objęto patronatem IV edycję Konkursu Języka Angielskiego dla Gimnazjalistów „English Master" – ZS w Szczuczynie – I.2012,
- I Festiwal Filmowy towarzyszący przedsięwzięciu pod hasłem „Europa przez pryzmat Jednostki" – ZS Nr 2 w Grajewie – II.2012,
- IX Międzyszkolny Konkurs Matematyczny dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie – ZSS w Grajewie – II.2012,
- IX Festiwal Gorących Serc – ZSS w Grajewie, Stowarzyszenie „Szkoła Naszą Szansą" – IV.2012,
- III Powiatowy Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – ZSS Grajewo – IV.2012,
- objęto patronatem VI edycję międzygminnego konkursu „Z polszczyzną za pan brat" – Publiczne Gimnazjum Nr 3 w Grajewie.

II. Informacja o stanie oświaty w szkołach prowadzonych przez powiat grajewski w roku szkolnym 2012/2013.

1. Informacja o liczbie uczniów i słuchaczy w roku szkolnym 2012/2013 (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2012 r.)*

Tab. 50. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	-	180	119	395	15
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zaoczne	-	80	77	146	4
I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Zaoczne	-	0	0	18	1
	Razem:	**260**	**196**	**559**	**20**

Tab. 51. Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
II Liceum Ogólnokształcące	-	60	61	198	7
Technikum	t. ekonomista	30	29	45	1,5 (1+0,5)
	t. żywienia i gosp. domow.	0	0	40	1,5 (1+0,5)
	t. żywienia i usług gastrono-micznych*	30	17	17	0,5
	t. handlowiec	0	0	27	1 (2x0,5)
	t. informatyk	30	31	88	3 (2+2x0,5)
	t. organizacji reklamy*	30	15	15	0,5
Szkoła Policealna Zaoczna	t. ekonomista	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. ekonomista	0	0	0	0
	Razem:	**180**	**153**	**430**	**15**

** Nowe kierunki kształcenia i zawody począwszy od roku szk. 2012/2013.*

Tab. 52. Zespół Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Technikum	t. informatyk	0	0	0	0
	t. rolnik	30	0	17	1 (2x0,5)
	t. żywienia i gospodarstwa domowego	0	0	35	1 (2x0,5)
	t. architektury krajobrazu	0	0	0	0
	t. hotelarstwa	30	11	53	2,5 (1+3x0,5)
	t. ekonomista	30	0	11	0,5
	t. budownictwa	30	14	49	2 (4x0,5)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	26	26	1
	t. drogownictwa	30	0	0	0
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	wielozawodowa	60	51	126	5
	Razem:	**240**	**102**	**317**	**13**

Tab. 53. Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Niećkowie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	Klasa sportowa	0	0	0	0
Technikum	t. informatyk	30	16	88	4 (3+2x0,5)
	t. rolnik	30	0	27	1 (2x0,5)
	t. żywienia i gospod. domowego	0	0	95	4
	t. mechanizacji rolnictwa	30	35	108	4
	t. organizacji usług gastronomicznych	0	0	0	0
	t. ekonomista	30	13	49	2 (1+2x0,5)
	t. hodowca koni	30	0	25	1 (2x0,5)
	t. przetwórstwa mleczarskiego	30	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych*	30	31	31	1
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Dekarz, monter izolacji budowlanych, mechanik monter maszyn i urządzeń, operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	120	0	0	0

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Technikum dla Dorosłych	t. rolnik	0	0	17	0,5
	t. organizacji usług gastronomicznych	0	0	0	0
	t. żywienia i gospod. domowego	0	0	11	0,5
Szkoła Policealna	t. bezpieczeństwa i higieny pracy	30	27	27	1
	t. administracji	0	0	0	0
	t. informatyk	30	0	0	0
	t. handlowiec	0	0	0	0
	t. rolnik	0	0	22	1
	t. hodowca koni	0	0	0	0
	t. usług kosmetycz-nych	30	0	0	0
	t. rachunkowości*	30	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej*	30	0	0	0
	Razem:	**480**	**122**	**500**	**20**

** Nowe kierunki kształcenia i zawody począwszy od roku szk. 2012/2013.*

Tab. 54. Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	-	60	26	73	3
Technikum	t. mechanik	30	0	65	3
	t. logistyk	30	0	27	1
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0
	t. pojazdów samochodowych*	30	46	46	2
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	mechanik pojazdów samochodowych	30	0	0	0
	mechanik - monter maszyn i urządzeń	30	0	0	0
	operator obrabiarek skrawających	30	0	0	0
	ślusarz	30	0	0	0
	dekarz*	30	0	0	0
Technikum Uzupełniające	t. mechanik	30	0	15	1
Technikum Zaoczne	t. mechanik	0	0	0	0
	t. logistyk	0	0	0	
Szkoła Policealna	t. pojazdów samochodowych*	30	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0
	Razem:	**420**	**72**	**226**	**10**

** Nowe kierunki kształcenia i zawody począwszy od roku szk. 2012/2013.*

Tab. 55. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Szkoła Podstawowa	-	-	9	51	7
- Oddział Przedszkolny Specjalny	-	-	7	7	1 (2x0,5)*
Gimnazjum	-	-	12	41	6
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	o. wielozawodowe	16	12	22	2
Szkoła Przysposabiająca do Pracy Zawodowej	-	8	9	48	6
Razem:		**24**	**49**	**169**	**22**

* po pół oddziału dla dzieci „0" i poniżej „0"

Dodatkowo w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie 19 dzieci objętych jest wczesnym wspomaganiem rozwoju, prowadzonym na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Liczba uczniów/słuchaczy w publicznych szkołach powiatu grajewskiego – **2.201**, z tego:

- szkoły dla młodzieży – **1.945** uczniów w 91 oddziałach,
- szkoły dla dorosłych – **256** słuchaczy w 9 oddziałach.

Liczba słuchaczy w szkołach niepublicznych – **89**, z czego:

- Centrum Kształcenia Ustawicznego w Grajewie – Purzeczko - Szkoła Policealna Zaoczna (technik ochrony fizycznej osób i mienia) – **34**,
- Studium Policealne „Mentor" w Grajewie (wizażystka, sekretarka-asystentka, opiekunka dziecięca) – **0**,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor" w Grajewie – **0,**
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor" w Grajewie – **55.**

2. Informacja o strukturze zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2012/2013 (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2012 r.)*

Tab. 56. Struktura zatrudnienia.

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
ZS Nr 1 w Grajewie	0,00	0	0,0	2,60	3	6,0	8,16	9	18,7	32,56	35	74,6
ZS Nr 2 w Grajewie	0,00	0	0,0	8,42	9	28,5	7,64	9	25,9	13,46	14	45,6
ZSS w Grajewie	1,00	1	2,8	6,28	7	17,6	9,39	10	26,3	19,08	22	53,3
ZS w Wojewodzinie	2,00	2	6,9	5,08	6	17,4	10,10	12	34,6	12,00	12	41,1
ZS w Szczuczynie	0,00	0	0,0	2,51	3	12,3	11,84	13	58,2	6,00	6	29,5
ZS w Niećkowie	1,50	2	3,2	14,50	15	30,8	17,55	19	37,3	10,79	15	22,9
PPP w Grajewie	0,00	0	0	2,00	2	26,7	1,00	1	13,3	4,50	5	60,0
Razem	**4,50**	**5**	**2,1**	**41,39**	**45**	**19,4**	**65,68**	**73**	**30,8**	**98,39**	**109**	**46,3**

E – liczba etatów, O – liczba osób, % E – udział procentowy w ogólnej liczbie etatów

Dodatkowo zatrudnionych jest pięć osób bez stopnia – 4 osoby w Zespole Szkół w Niećkowie, w wymiarze w sumie 2,72 etatu i 1 osoba w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie w wymiarze 0,33 etatu (1,4 % ogólnej liczby etatów).

Największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 46,3 % wszystkich nauczycieli (rok wcześniej – 43,9 %, a w roku szk. 2010/2011 – 40,6 %). Kolejną grupę – 30,8 % – stanowili nauczyciele mianowani (rok

wcześniej – 29,2 %, a w roku szk. 2010/2011 – 29,7 %), 19,4 % – nauczyciele kontraktowi (rok wcześniej – 21,3 %, a w roku szk. 2010/2011 – 25,0 %), 2,1 % to nauczyciele stażyści (rok wcześniej – 6,6 %, a w roku szk. 2010/2011 – 4,7 %), natomiast pozostałe 1,4 % to nauczyciele bez stopnia (rok wcześniej – 1,2 %).

W stosunku do poprzedniego roku szkolnego, zwiększyła się liczba nauczycieli dyplomowanych, powiększając w ten sposób największą liczebnie grupę oraz liczba nauczycieli mianowanych, spadła natomiast liczba nauczycieli kontraktowych i stażystów. Ogólnie jednak liczba nauczycieli zmniejszyła się – o 9 osób (8,23 etatu).

Tab. 57. Rozwiązanie stosunku pracy w roku 2012.

Formy rozwiązania stosunku pracy	**Liczba nauczycieli, których stosunek pracy został rozwiązany lub wygasł**						
Szkoła:	**ZS Nr 1**	**ZS Nr 2**	**ZSS**	**ZS Nieć.**	**ZS Sz.**	**ZS Woj.**	**PPP**
w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego	0	0	0	0	0	0	0
z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 KN	0	1	0	0	0	0	0
w związku ze skorzystaniem z uprawnień do wcześniejszej emerytury	0	0	0	0	0	0	0
na skutek wypowiedzenia	0,25	0	0	0	0	0	0
na podstawie porozumienia stron	0	1	0	0	0	0	0
z innych przyczyn	0	1	1	0	0	6	1

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie *ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie*
ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie *ZS Nieć. – Zespół Szkół w Niećkowie*
ZS Sz. – Zespół Szkół w Szczuczynie *ZS Woj. – Zespół Szkół w Wojewodzinie*
PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

Sporządziła: Jolanta Jaśkowiak
19.10.2012 r.